

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

FF UM, dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Filozofija

UČNI NAČRTI PREDMETOV

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Analiza klasičnih filozofskih besedil

Course title: Classical philosophical text-analysis

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Dvopredmetni študijski program Filozofija (2. st.)		1.	1.
Philosophy (two discipline programme), 2nd Degree		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/mandatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Boris Vežjak, dr. Bojan Borstner

Jeziki / Predavanja /

Languages:

Lectures:

slovenski / Slovene

Vaje /

Tutorial:

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<p>Vsebinsko se predmet loteva bralne analize klasičnih filozofskih besedil od antike do novega veka. Ob tem obravnava osnovno informacijo o avtorju, še posebej glede na obdobje, v katerem je nastalo besedilo. Prav tako je poudarek na filozofskem pomenu besedila v okvirju avtorjevega dela. Študente se navaja, da so pozorni na naslednje sklope: (1) obravnavo konteksta filozofskega dela v konkretni zgodovinski situaciji; (2) iskanje osnovnih tez: vsako besedilo nas želi prepričati z določeno filozofsko trditvijo ali »resnico«; (3) argumentacijo: metode, ki jih uporablja nek filozof, se razlikujejo, toda večinoma jih lahko izrazimo v obliki logičnega argumenta. Filozofi eksplicitno ali implicitno ponujajo premise, ki jih imajo za resnične, nato pa iz njih bolj ali manj pravilno izpeljujejo sklepe, do katerih se</p>	<p>The course texts covers reading and discussion of the most decisive texts from the ancient philosophy to the modern times. During the course a brief background information on the author will be given, specifically concentrating on the period in which the text was written. Also the philosophical significance of the text in the framework of the author's philosophical work will be accentuated. Students have to pay attention to the following issues: (1) considering the context: philosophical writing arises from a concrete historical setting; (2) identifying central theses: each philosophical text is intended to convince us of the truth of particular propositions; (3) locating arguments: methods employed to support philosophical theses can differ widely, but most of them will be expressed one of the forms of</p>
<p>želijo dokopati; (4) iskanje povezav: besedila se med sabo navezujejo v tradiciji ali pri istem avtorju.</p>	<p>logical argument. The philosopher will (explicitly or implicitly) offer premises that are clearly true and then claim that a sound inference from these premises leads inexorably to the desired conclusion.; (4) searching for connections: since these texts occur within a tradition, they are often directly related to each other.</p>

Temeljni literatura in viri / Readings:

<p>Obvezna literatura:</p> <p>Platon, Parmenid, v: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004.</p> <p>Platon, Država, v: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004.</p> <p>Aristotel, Nikomahova etika, prevedel Kajetan Gantar, Slovenska matica, Ljubljana 1994.</p> <p>Aristotel, Metafizika, prevedel Valentin Kalan, Založba ZRC, Ljubljana 1999.</p> <p>Aristotel, <i>O duši</i>, prevedel Valentin Kalan, Slovenska matica, Ljubljana 1993.</p> <p>Dodatna neobvezna literatura:</p> <p>A.A. Long & D.N. Sedley, <i>The Hellenistic Philosophers</i>, Cambridge University Press, Cambridge 1987.</p> <p>Epiktet, <i>Izbrane diatribe in priročnik</i>, Študentska založba, Ljubljana 2000.</p> <p>Porfirij, <i>Uvod</i>, <i>Filozofski vestnik</i> (25) 2004, str. 7-29.</p> <p>Boetij, <i>Filozofsko-teološki traktati</i>, ZRC SAZU, Ljubljana 1999.</p> <p>Tomaž Akvinski, <i>Izbrani filozofski spisi</i>, Družina, Ljubljana 1999.</p> <p>R. Descartes, <i>Meditacije</i>, Slovenska matica, Ljubljana 2004.</p> <p>R. Descartes, <i>Razprava o metodi</i>, Slovenska matica, Ljubljana 1957.</p> <p>B. Spinoza, <i>Etika</i>, Slovenska matica, Ljubljana 2004.</p> <p>G. W. Leibniz, <i>Izbrani filozofski spisi</i>, Slovenska matica, Ljubljana 2004.</p> <p>J. Locke, <i>O človeškem razumu</i>, Slovenska matica, Ljubljana 1924-25.</p> <p>D. Hume, <i>Raziskovanje človeškega razuma</i>, Slovenska matica, Ljubljana 1974.</p>

Cilji in kompetence:

- preučevanje širokega spektra filozofskih vprašanj na podlagi analize teksta;
- samostojna interpretacija filozofskih del;
- učenje raziskovalnih spretnosti glede iskanja virov in njihove učinkovite uporabe;
- navajanje na metodološko in kritično branje besedil, določanje argumentov in njihovo primerjanje;
- navajanje na pisanje seminarja, ki bo prepričljiv v ekspoziciji in argumentaciji

Objectives and competences:

- to qualify students for studying a range of philosophical questions in depth;
- to interpret autonomously philosophical texts;
- to teach the research skills of finding appropriate sources and using them effectively;
- to introducing to critical reading, extracting arguments and comparing different views on the same question;
- to teach students to write essays that are effective in exposition and argument.

Predvideni študijski rezultati:

- **Znanje in razumevanje:**

Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj klasičnih besedil, pa tudi ključnih filozofskih argumentov.

Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost razpravljati o poglavitnih temah pri filozofskih klasičnih avtorjih.

Sposobnost skrbne interpretacije, branja in primerjave različnih filozofskih argumentov.

Sposobnost najti in razumeti filozofske koncepte in ideje v besedilu.

Intended learning outcomes:

- **Knowledge and Understanding:**

Student gains knowledge of basic philosophical issues tackled in basic philosophical texts as well as the key philosophical arguments.

Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Ability to discuss some major topics in philosophical authors.

Ability for careful interpretation, reading and comparison of variety of arguments.

Ability to find and comprehend philosophical concepts and ideas in the text.

Metode poučevanja in učenja:**Learning and teaching methods:**

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Izpit 60 %	60	Written exam: 60 %
Domače delo in sodelovanje 20 %	20	Home work and discussion: 20 %
Udeležba 20 %	20	Participation: 20 %

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. BORSTNER, Bojan. Akvinčeva rešitev problema ontologije dveh svetov. Stud. Hist. Slov., 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 717-727. [COBISS.SI-ID [790405](#)]
2. BORSTNER, Bojan. Aristotelov ontološki kvadrat i univerzalije. *Filoz. istraž.*, 1999, god. 19, sv. 3, str. 417-431. [COBISS.SI-ID [9216008](#)]
3. BORSTNER, Bojan. Aristotle's philosophy of mind : some historical remarks on consciousness at the crossroads. V: BORSTNER, Bojan (ur.), SHAVE-TAYLOR, J. (ur.). *Consciousness at the crossroads of philosophy and cognitive science*. Thorverton (UK): Imprint Academic, 1995, str. 4-9. [COBISS.SI-ID [8446724](#)]
4. VEZJAK, Boris. Četverna tipologija znanstvenih spraševanj v Drugi analitiki. *Filozofski vestnik*, ISSN 0353-4510. [Tiskana izd.], 2011, letn. 32, št. 1, str. 119-141. [COBISS.SI-ID [33108269](#)]
5. VEZJAK, Boris. Med znanostjo in znanstvenim razumevanjem. V: ARISTOTELES. *Druga analitika*, (Zbirka *Historia scientiae*, ISSN 2232-3414). 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2012, str. 217-254. [COBISS.SI-ID [19730440](#)]
6. VEZJAK, Boris. Sokratov pojmovnik za mlade, (Zbirka *Pojmovniki*, knj. 7). 1. izd. [Maribor]: Aristej, 2011. 133 str., ilustr. ISBN 978-961-220-079-4. [COBISS.SI-ID [67911681](#)]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Vednost, bit in um
Course title: Knowledge, Mind and Being

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		1.	1.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type obvezni/mandatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster, Dr. Nenad Miščević, Dr. Janez Bregant

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet na poglobljen način obravnava teme iz sodobne teoretske filozofije.

• Izbrane teme iz sodobne epistemologije (kontekstualizem, epistemologija vrlin, disjunktivizem, spomin in zavest, pričevanje in socialna epistemologija; realizem in anti-realizem: resnica, deflacionizem, kvietizem, kvazi-realizem; pojmi, ki so odvisni od odziva ...;) • Izbrane teme iz sodobne ontologije in metafizike (mereologija in konstitucija, fikcionalizem, ontologija procesov, prezentizem ...;) • Izbrane teme iz sodobne filozofije psihologije; • Izbrane teme iz filozofije znanosti (filozofija biologije, filozofija fizike, filozofija socialnih znanosti...)

• Advanced topics and “hot” issues in contemporary theoretical philosophy are discussed.

• Advanced topics in contemporary epistemology (contextualism, virtue epistemology, disjunctivism, memory and consciousness, testimony and social epistemology; realism and anti-realism: truth, deflationism, quietism, quasi-realism; response-dependence concepts;) • Advanced topics in contemporary ontology and metaphysics (constitution and mereology, fictionalism, process ontology, presentism ...;) • Advanced topics in contemporary philosophy of mind • Advanced topics in contemporary philosophy of science (philosophy of biology, philosophy of physics, philosophy of social sciences ...)

Temeljni literatura in viri / Readings:

Hitchcock, C., 2004. Contemporary Debates in Philosophy of Science. Blackwell Publishers, Oxford.

Kim, J., Sosa E. (ur) 1999: Metaphysics: An Anthology, Blackwell Publishers, Oxford.

Machamer, P. K., Silberstein, M. 2002: The Blackwell Guide to the Philosophy of Science. Oxford: Blackwell.

McLaughlin, B., Cohen, J. 2007. Contemporary Debates in Philosophy of Mind. Blackwell Publishers, Oxford.

Sider, T., Hawthorne, J., Zimmerman, D. W. 2007. Contemporary Debates in Metaphysics. Blackwell Publishers, Oxford.

Sosa, E., Kim, J., Fantl, J. McGrath, M. (ur.) 2008: Epistemology: An Anthology (Second Edition). Oxford: Blackwell

Steup, M., Sosa, E. 2005. Contemporary Debates in Epistemology. Blackwell Publishers, Oxford.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je poglobitev znanja iz teoretske filozofije in obravnavi posameznih tem, ki so v ospredju sodobnih filozofskih raziskav.

Objectives and competences:

The objective of this course is to go in-depth with philosophical topics at the cutting edge of contemporary research in metaphysics, epistemology and philosophy of language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben • izkazati znanje o najnovejših temah filozofskih raziskav, • razpravljati o sodobnih filozofskih

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to • demonstrate knowledge on the latest topic of philosophical research, • discuss important

vprašanih na preišljen in kritien naen, • povezati in posplošiti razliena predhodna znanja iz ontologije, metafizike, epistemologije in filozofije znanosti.

Prenesljive/kljuene spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti komuniciranja: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu
- Reševanje problemov: pojmovna analiza kompleksnih in abstraktnih filozofskih problemov.

contemporary philosophical issues in a thoughtful and constructive way, relate and generalise knowledge from various fields of theoretical philosophy (ontology, epistemology, philosophy of science).

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Communication skills: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (examination and seminar).
- Problem solving: conceptual analysis of complex and abstract philosophical problems.

Metode poučevanja in učenja:

• Predavanja • Seminar • Domače naloge

Learning and teaching methods:

• Lectures • Seminar • Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

ustni izpit	50	oral examination
opravljeni seminarji	40	completed seminars
sodelovanje pri predavanjih in seminarju	10	collaboration in lectures and seminar

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. ŠUSTER, Danilo. Lehrer and the consequence argument. Philosophical studies, ISSN 0031-8116, 2012, vol. 161, no. 1, str. 77-86, ilustr., doi: 10.1007/s11098-012-9942-3. [COBISS.SI-ID 19134984]
2. ŠUSTER, Danilo. Tracking without concessions?. Prolegomena, ISSN 1333-4395, studeni 2013, god. 12, br. 2, str. 337-352. <http://hrcak.srce.hr/111955>. [COBISS.SI-ID 20331528]
3. ŠUSTER, Danilo. Knowledge and conditionals of (dis)connection. Croatian journal of philosophy, ISSN 1333-1108, 2015, vol. 15, no. 45, str. 267-293. [COBISS.SI-ID 22004744]
4. BORSTNER, Bojan. Aristotle's functionalist theory of mind = Aristotelova funkcionalistična teorija duha. Znan. rev., Družbosl. filoz., 1995, let. 7, št. 2, str. 159-169. [COBISS.SI-ID 5945864]
5. BORSTNER, Bojan. Težave in možne izboljšave reliabilizma (zanesljivosti). Filoz. vestn., 1994, letn. 15, št. 1, str. 111- 122. [COBISS.SI-ID 307037]
6. BORSTNER, Bojan. Dve dogmi, ontološka zavezanost, prevedljivost in problem

inkomenzurabilnosti. *Analiza* (Ljubl.), 2001, letn. 5, št. 04, str. 86-100. [COBISS.SI-ID 12137224]

7. MIŠČEVIĆ, Nenad. Are pejorative sentences mostly true? : Tim Williams on pejoratives and implicature. *The Philosophical forum*, ISSN 0031-806X, Fall/Winter 2016, vol. 47, no. 3/4, str. 495-514. [COBISS.SI-ID 22787592]

8. MIŠČEVIĆ, Nenad. Dummett o slabšalnicah - zagovor in predlog. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2014, letn. 18, št. 3, str. 29-54. [COBISS.SI-ID [21110024](#)]

9. MIŠČEVIĆ, Nenad. Intuitions : reflective justification, holism and apriority. *Croatian journal of philosophy*, ISSN 1333-1108, 2015, vol. 15, no. 45, str. 307-323. [COBISS.SI-ID 22021896]

10. STOŽER, Andraž, BREGANT, Janez. Physicalist and dispositionalist views on colour: a physiological objection. *Acta analytica*, ISSN 1874-6349. [Online ed.]. <http://link.springer.com/article/10.1007/s12136-016-0296-x>, doi: [10.1007/s12136-016-0296-x](https://doi.org/10.1007/s12136-016-0296-x). [COBISS.SI-ID [512600376](#)]

11. BREGANT, Janez. In brain we trust. *Prolegomena*, ISSN 1333-4395, studeni 2012, god. 11, br. 2, str. 283-296. [COBISS.SI-ID [19596808](#)]

12. BREGANT, Janez, STOŽER, Andraž, CERKVENIK, Marko. Molecular reduction : reality or fiction?. *Synthese*, ISSN 0039-7857, 2010, 172, str. 437-450, doi: [10.1007/s11229-008-9401-z](https://doi.org/10.1007/s11229-008-9401-z). [COBISS.SI-ID [16399112](#)]

1

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Vrednote in vrline
Course title: Values and Virtues

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester

Filozofija, dvopredmetni, 2. stopnja		1.	2.
Philosophy, double major, MA		1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni / Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Friderik Klampfer, dr. Božidar Kante, dr. Smiljana Gartner

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski, angleški/ Slovene, English

**Vaje /
Tutorial:** Slovenski, angleški/ Slovene, English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Prerequisites:

Izpitni esej in predstavljen referat morata biti opravljena s pozitivno oceno.

Philosophical essay and short paper presentation must be assessed with a passing grade.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<ul style="list-style-type: none"> • Vrednostne in normativne sodbe. • Vrednostni predikati. • Definicije vrednosti. • Vrste in teorije vrednosti. • 'Preprosto dobro/kar tako' vs. 'dobro za nekoga ali za nekaj' • Intrinzična in končna vrednost. • Nosilci vrednosti. • Aksiološke uganke: netržne, 'osebne', ipd. dobrine • Vrline in drugi areatični predikati. • Vrednote in praktični razlogi. • Vrste praktičnih razlogov. • Praktični in teoretični razlogi – podobnosti in razlike. • Praktični razlogi in čustva. • Razlog(i) in smisel. • Vrednote, norme in standardi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluative and normative judgments. • Value predicates. • The definition of value. • Types and theories of value. • 'Simply good/period' vs. 'good for someone or something' • Intrinsic and final value. • Value bearers. • Axiological puzzles: non-monetary, personal, etc. goods • Virtues and other areatic predicates. • Values and practical reasons. □ Varieties of practical reasons. • Practical and theoretical reasons – differences and similarities. • Practical reasons and emotions.
<ul style="list-style-type: none"> • Fenomenologija in spoznavni status vrednostnega izkustva. • Realizmi vs. anti-realizmi glede estetskih, moralnih, legalnih, itd. vrednot in norm. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reason(s) and meaning(fulness). • Values, norms and standards. • Phenomenology and epistemic status of evaluative experience. • Realism vs. anti-realism/subjectivism about aesthetic, moral, legal, and so on values and norms.

Temeljni literatura in viri / Readings:

T. Ronnow-Rasmussen & M.J. Zimmerman (ur.). *Recent Work on Intrinsic Value*, Dordrecht: Springer, 2005.

Michael Sandel. Česa se ne da kupiti z denarjem. Moralne meje trga, Tržič: Učila International, 2013.

Thomas Hurka. *Virtue, Vice and Value*, Oxford: Oxford University Press, 2001.

Philippa Foot. *Natural Goodness*, Oxford: Clarendon Press, 2001.

Christine Swanton. *Virtue Ethics. A Pluralistic View*, Oxford: Oxford University Press, 2003.

Cilji in kompetence:

Cilj pouka je poglobiti znanje s področja praktičnih filozofskih disciplin – etike, estetike in filozofije umetnosti, pravne, socialne in politične filozofije, hkrati pa uvesti študente v živahne sodobne razprave o značaju in resničnosti sodb o vrednotah (dobrem, lepem in krepostnem) in praktičnih razlogih.

Objectives and competences:

The aim of the course is to deepen knowledge and understanding in a range of practical philosophical disciplines – ethics, aesthetics and philosophy of art, legal, social and political philosophy – by introducing students to the ongoing lively debates on the nature and truth of evaluative (good, beauty and virtuous) and normative judgments.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razčleniti vrednostne in normativne predikate: (intrinzično) dobro, dragoceno, krepostno, lepo,...).
- Identificirati potencialno sporne metafizične, epistemološke, metodološke, itd. predpostavke govora o vrednotah in razlogih.
- izpeljati in oceniti implikacije različnih teorij vrednot in praktičnih razlogov.
- Definirati in smiselno uporabljati temeljne estetske, moralne, legalne, itd. kategorije.

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- analyze evaluative and normative predicates: (intrinsically) good, valuable, virtuous, beautiful,...)
- identify potentially problematic metaphysical, epistemological, methodological and so on assumptions in our discourse on values and reasons.
- draw and assess implications of various theories of values and practical reasons.
- Define and apply basic aesthetic, moral, legal, and so on categories.

Metode poučevanja in učenja:

- Problemsko zastavljena predavanja in seminarske vaje
- kritično branje, interpretacija in analiza člankov
- problematiziranje prevladujočih stališč, kritično preverjanje zamisli, trditev in razlikovanj
- rekonstrukcija in ocenjevanje argumentov v podporo različnim stališčem
- razčlenjevanje primerov

Learning and teaching methods:

- Problem-focused lectures and seminar work.
- Reading, interpretation and critical analysis of scientific and newspaper articles.
- Questioning platitudes, evaluating ideas, assessing claims and drawing distinctions.
- Reconstructing, analyzing and assessing arguments in support of different moral views.
- Case studies.

1.1

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Weight (in %) Assessment:

Izpitni esej	60 %	☐ written exam (philosophical essay) short paper
Predstavitev sem. referata	20 %	☐ presentation class
Prisotnost pri pouku in udeležba v razpravah	20 %	☐ attendance and participation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dr. Friderik Klampfer

1. KLAMPFER, Friderik. Človekovo dostojanstvo in človekove pravice. V: KECANOVIĆ, Bećir (ur.). *Javna etika in integriteta: odgovornost za skupne vrednote*, Ljubljana: MNZ, 2012, str. 19-38 [COBISS.SI-ID]
2. KLAMPFER, Friderik. Eksistencialni obup in smisel življenja = Existential despair and the meaning of life. *Analiza (Ljubl.)*, 2012, letn. 16, št. 4, str. 5-53. [COBISS.SI-ID 19674632]
3. KLAMPFER, Friderik. (Moral) philosophy without intuitions? You wish!. V: RINOFNER-KREIDL, Sonja (ur.), WILTSCHE, Harald A. (ur.). *Analytical and continental philosophy : methods and perspectives : papers of the 37th International Wittgenstein Symposium, August 10-16, 2014, Kirchberg am Wechsel*,

(Contributions of the Austrian Ludwig Wittgenstein Society, ISSN 1022-3398, vol. 22). Kirchberg am Wechsel: Austrian Ludwig Wittgenstein Society, 2014, str. 160-162. [COBISS.SI-ID [20773128](#)]

Dr. Božidar Kante

1. KANTE, Božidar. Leibniz in Kant o popolnosti in pojem piktoresknega pri Kantu. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2013, letn. 17, št. 4, str. 5-23. [COBISS.SI-ID 20362760]
2. KANTE, Božidar. Deontologija uma ali srca? : modeli sveta etike : Kant in/ali Dostojevski. V: URŠIČ, Marko (ur.). *Modeli sveta*, (Poligrafi, ISSN 1318-8828, letn. 16, št. 63-64). Ljubljana: Nova revija, 2011, letn. 16, št. 63/64, str. 269-285. [COBISS.SI-ID 19025928]
3. KANTE, Božidar. Lepa duša in narava ali kar se nas tiče, smo že razglasili, da sta lepota in dobro še vedno eno in isto. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2009, letn. 13, št. 1/2, str. 65-91. [COBISS.SI-ID 17404680]

Dr. Smiljana Gartner

1. GARTNER, Smiljana. Družbeni spol in povezovalne vrline. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2009, letn. 13, št. 3, str. 69-85. [COBISS.SI-ID 17312776]
2. GARTNER, Smiljana. Tolerance as a political virtue. V: *Sophia : Programmheft mit den Abstracts zur Salzburger Tagung für Junge Analytische Philosophie*. Salzburg: Universität, 2010, str. 46. [COBISS.SI-ID 17936392]
3. GARTNER, Smiljana. *Metafizični problemi državljskih vrlin : doktorska disertacija*. [Maribor: S. Gartner], 2011. IX, 308 str., ilustr. [COBISS.SI-ID 259607296]
4. GARTNER, Smiljana, MUSIL, Bojan. *Povej mi s pravljico : raziskovanje etike z majhnimi in velikimi otroki*. Nova Gorica: Melior, Založba Educa, 2011. 70 str., ilustr. ISBN 978-961-6753-27-2. [COBISS.SI-ID 254811648]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS**Predmet:** Metodologija filozofskega raziskovanja**Course title:** Methodology of philosophical research

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		1.	2.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/mandatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster, Dr. Nenad Miščević

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene**Languages: Vaje / Tutorial:** slovenski, Slovene**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:****Prerequisites:****Vsebina:****Content (Syllabus outline):**

Predmet uvaja v filozofsko raziskovanje, filozofsko razpravo in samostojno pisanje lastnih filozofskih esejev. Vsebinsko gre za teme, ki jih izberejo študentje za svojo diplomu (magisterij, disertacijo). Poudarek je na kritičnem mišljenju in argumentiranju, delu s filozofsko znanstveno periodiko, prezentacijam in razprava v skupini. Študenti bodo imeli priložnost skupaj razpravljati o temah, ki jih bodo obravnavali pri drugih predmetih.

- Kako analizirati filozofski argument;
- Kako analizirati in kritizirati filozofski esej;
- Kako sestaviti filozofski esej;
- Filozofska razprava in dialog;
- Raziskovalno delo v filozofiji (uporaba virov, knjižnic, interneta ...);
- Razumevanje in odgovor na kritiko lastnih filozofskih esejev;
- Pisanje filozofskega eseja (stil, citiranje, ipd).

The course will develop the ability to discuss philosophical problems, construct philosophical arguments and write structured philosophical essays. Most of the seminar will cover topics chosen by students for their theses. The seminar will cover techniques of philosophical argumentation and critical thinking, an exploration of relevant journals. Class presentations and discussions will be especially important. Classic papers and secondary literature will be discussed. Students will be encouraged to discuss topics from other seminars and lectures.

- How to analyze and criticize philosophical essays written by others;
- How to analyze philosophical arguments;
- How to construct philosophical essays of various types of your own;
- Philosophical discussion and dialogue;
- How to do research in philosophy (using library resources: finding books and journal articles; making critical use of the Internet);
- How to understand, make use of, and answer criticism of your own philosophical arguments;
- The details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Baggini, J., Fosl, P. 2002: The Philosopher's Toolkit: A Compendium of Philosophical Concepts and Methods, Blackwell Publishers, Oxford.
- Holyoak, K.J., Morrison R.G. (ur.), 2005. The Cambridge Handbook of Thinking and Reasoning. Cambridge: Cambridge University Press,
- Klasična in moderna filozofska besedila.

Cilji in kompetence:

Namen seminarja je razvitje veščin branja, pisanja, filozofskega dialoga in razpravljanja o filozofskih besedilih. Namenjen je pripravi za samostojno raziskovanje in pisanje (diplome, magisterija, disertacije). Seminar opozarja na pomen kakovosti strokovnega dela skozi avtonomnost, (samo)kritičnost, (samo)refleksivnost in (samo)evalviranje v strokovnem delu.

Objectives and competences:

The aim of this course is to provide graduate students with an opportunity to work on the skills involved in reading, writing, and discussing philosophy. It will serve to prepare students for research, to develop the ability to write a structured philosophical essay and their dissertation. The autonomy, self-criticism, self-reflection and self-evaluation of research is emphasized.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Prepoznati raziskovalni problem, ga analizirati in poiskati pristop k reševanju;
- Razpravljati v skupini in razviti veščine učinkovitega dialoga;
- Analizirati in kritizirati filozofski esej;
- Samostojno raziskovati (uporaba virov, knjižnic, interneta ...). Razumeti in odgovoriti na kritiko lastnih filozofskih esejev.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti komuniciranja: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in v filozofski razpravi, dialog in razprava v skupini.
- Reševanje problemov: samostojno raziskovalno delo.

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to

- Identify philosophical problems, analyse and approach them;
- Discuss in a group and develop skills of efficient dialogue;
- Analyze and criticize philosophical essays written by others;
- Do research work in philosophy;
- Master the details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Communication skills: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression in presentations and discussions, dialogue and group discussion.
- Problem solving: autonomus research.

Metode poučevanja in učenja:

• Predavanja • Presentacije • Seminar • Domače naloge

Learning and teaching methods:

• Lectures • Presentations • Seminar • Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

• prezentacije	30	• presentations
• opravljeni seminarji	30	• completed seminars
• ustni zagovor	30	• oral exam
• sodelovanje pri predavanjih in seminarju	10	• collaboration in lectures and seminar

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. MIŠČEVIĆ, Nenad. Are pejorative sentences mostly true? : Tim Williams on pejoratives and implicature. The Philosophical forum, ISSN 0031-806X, Fall/Winter 2016, vol. 47, no. 3/4, str. 495-514. [COBISS.SI-ID 22787592]

2. MIŠČEVIĆ, Nenad. Intuitions : reflective justification, holism and apriority. Croatian journal of philosophy, ISSN 1333-1108, 2015, vol. 15, no. 45, str. 307-323. [COBISS.SI-ID 22021896]

3. MIŠČEVIĆ, Nenad. Wisdom, understanding and knowledge : a virtue-theoretic proposal. Acta analytica, ISSN 0353-5150, summer 2013, vol. 27, no. 2, str. 127-144, doi: 10.1007/s12136-012-0156-2. [COBISS.SI-ID 20520712]

4. ŠUSTER, Danilo. In kaj (sploh) je (to) metafizika?. Analiza, ISSN 1408-2969, 2012, letn. 16, št. 3, str. 5-25. [COBISS.SI-ID 19654664]
5. ŠUSTER, Danilo. Informal logic and informal consequence. V: TROBOK, Majda (ur.), MIŠČEVIĆ, Nenad (ur.), ŽARNIČ, Berislav (ur.). Between logic and reality : modeling inference, action and understanding, (Logic, epistemology, and the unity of science, vol. 25). Dordrecht [etc.]: Springer, cop. 2012, str. 101-120, doi: 10.1007/978-94-007-2390-0_6. [COBISS.SI-ID 18851592]
6. ŠUSTER, Danilo. Moč argumenta : neformalna logika v teoriji in praksi, (Zbirka Dialogi, letn. 15). [Dopolnjena in popravljena izd.]. Maribor: Založba Aristej, 2015. 319 str. ISBN 978-961-220-093-0. [COBISS.SI-ID 84291073]
7. BORSTNER, Bojan. Metafilozofsko razmišljanje o analitični filozofiji. Filoz. vestn., 1993, letn. 14, št. 1, str. 89-100. [COBISS.SI-ID 1159469]
8. BORSTNER, Bojan. Znanstveno raziskovanje med avtonomnostjo in moralnostjo. 2000 (Ljublj.), št.50/51 (1990), str.74- 80. [COBISS.SI-ID 19617536]
9. BORSTNER, Bojan. Philosophy as --- or what should philosophers do today?. V: BAUMGARTNER, Elisabeth (ur.), BAUMGARTNER, Wilhelm (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.), POTRČ, Matjaž (ur.), SHAWE-TAYLOR, John (ur.), VALENTINE, Elisabeth (ur.). Handbook : phenomenology and cognitive science. Dettelbach: Röhl, 1996, str. 309-312. [COBISS.SI-ID 5461512]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS**Predmet:** Raziskovalni seminar**Course title:** Research seminar

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		2.	4.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/mandatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster

Jeziki /**Predavanja / Lectures:** slovenski, Slovene**Languages:****Vaje / Tutorial:** slovenski, Slovene**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:****Prerequisites:****Vsebina:****Content (Syllabus outline):**

Seminar je namenjen predstavitvi študentskih esejev, ki so osnova za diplomsko/magistrsko nalogo. Ukvarja se z vprašanjem: Kaj je dober filozofski esej (besedilo)? Vsebinsko gre za teme, ki jih izbirajo študentje za svojo diplomu (magisterij, disertacijo). Poudarek je na aktivnem sodelovanju v seminarju, prezentacijah in razpravah v skupini.

- Filozofski esej bi lahko opredelili kot zaokrožen poskus zagovora rešitve določenega problema z racionalnimi sredstvi.
- Eseg naj zagotovi vse, kar je nujno: bistvene informacije, pojasnitve, definicije, razlage, itd. Sestavljen naj bo iz argumentov, delov, ki imajo vlogo dokazil, upravičbe, analize, pojasnitve, itd.
- Filozofski esej se naj izogiba dogmatizmu, retoričnim in polemičnim figuram, sklincevanju na avtoriteto, manipulacijami s čustvi ...
- Filozofski esej ima ustrezno obliko in je pisan v ustreznem stilu.

The course will develop the ability to write well structured philosophical essays. Topics will include subjects that are chosen by students for their theses. Students will be required to participate actively in discussions, and presentations.

- A philosophical essay is an attempt to solve a specific problem using techniques of rational thinking.
- Essay should include everything necessary – essential pieces of information, explanations, definitions, justifications, etc. Essay should be argumentative.
- In writing an essay one should avoid dogmatism, rhetoric, fallacious appeals to authority, etc.
- The appropriate standards of style and form are also analysed.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Martinich, A. P. 2005: Philosophical Writing, Oxford: Blackwell.
- Mogck, B.D. 2008. Writing To Reason. A Companion for Philosophy Students and Instructors. Oxford: Blackwell.
- FNM (revija Filozofija na maturi, RIC Ljubljana)
- Šuster, D. 1998: Moč argumenta, Maribor: PEF.

Cilji in kompetence:

Cilj seminarja je priprava na samostojno delo in razvitje veščin pisanja filozofski razprav. Namenjen je pripravi za samostojno raziskovanje in pisanje (diplome, magisterija, disertacije)

Objectives and competences:

The aim of this course is to prepare graduate students for writing philosophical essays. It will serve to develop the ability to write a structured philosophical essay and their thesis.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Sestaviti filozofski esej (vključno z ustrežno obliko in stilom).
- Razumeti in odgovoriti na kritiko lastnih filozofskih esejev.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti komuniciranja: pisno izražanje v

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to

- Construct philosophical essays of various types.
- Master the details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and Transferable/Key Skills and other attributes:

seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in v filozofski razpravi, dialog in razprava v skupini. • Reševanje problemov: samostojno raziskovalno delo.

• Communication skills: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression in presentations and discussions, dialogue and group discussion. • Problem solving: autonomus research.

Metode poučevanja in učenja:

• Predavanja • Presentacije • Seminar • Domače naloge

Learning and teaching methods:

• Lectures • Presentations • Seminar • Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

• prezentacije	20	• presentations
• opravljeni seminarji	40	• completed seminars
• ustni zagovor	30	• oral exam
• sodelovanje pri predavanjih in seminarju	10	• collaboration in lectures and seminar

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. ŠUSTER, Danilo. Non sequitur - some reflections on informal logic. *Balkan journal of philosophy*, 2009, vol. 1, iss. 2, str. 91-102. [COBISS.SI-ID 17427208]
2. ŠUSTER, Danilo. To se je že zgodilo in se bo ponovilo. V: URŠIČ, Marko (ur.), BUČAR, France. 2000 po Kristusu : premissljevanja ob koncu drugega tisočletja, (Poligrafi, letn. 4 (1999), št. 13/14). Ljubljana: Nova revija, 1999, str. 121-128. [COBISS.SI-ID 9298952]
3. ŠUSTER, Danilo. Moč argumenta : logika in kritično razmišljanje. Maribor: Pedagoška fakulteta, 1998. 310 str. ISBN 86- 80693-39-1. [COBISS.SI-ID 79707136]
4. BORSTNER, Bojan. Popperova filozofija znanosti I. *Filoz. vestn.*, 1995, 16, št. 1, str. 227-245. [COBISS.SI-ID 8446980]
5. BORSTNER, Bojan. Popperova filozofija znanosti II. *Filoz. vestn.*, 1996, let. 17, št. 1, str. 177-195. [COBISS.SI-ID 4911149]
6. BORSTNER, Bojan. Znanstveno raziskovanje med avtonomnostjo in moralnostjo. 2000 (Ljublj.), št.50/51 (1990), str.74- 80. [COBISS.SI-ID 19617536]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Magistrska naloga

Course title: MA Thesis

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		2.	4.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
					240	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Vsi nosilci/All lecturers.

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Magistrsko delo in formalni pogoji za dokončanje študija na 2. stopnji;

- Mentorstvo; • Izбира teme magistrskega dela v kontekstu razumevanja zakonitosti raziskovalnega dela; • Značilnosti teoretskega raziskovalnega dela; • Značilnosti empiričnega raziskovalnega dela; • Načrtovanje faz raziskovalnega dela; • Pisanje raziskovalnega poročila – uporaba znanstvenega aparata

Master Thesis and formal prerequisites for finishing the second degree study programme;

- mentorship; • choice of theme for Master Thesis in the context of understanding the rules of research work; • characteristics of theoretical research work; • characteristics of empirical research work; Planning of research work phases; • writing of research report – use of scientific apparatus.

Temeljni literatura in viri / Readings:

☒ Eco, Umberto (2003). Kako napišemo diplomsko delo. Ljubljana: Vale-Novak.

☒ Cencič, Majda (2002). Pisanje in predstavljanje rezultatov raziskovalnega dela : kako se napiše in predstavi diplomsko delo (nalogo) in druge vrste raziskovalnih poročil. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

☒ Čagran, B., Pšunder, M., Fošnarič, S. (2004). Priročnik za izdelavo diplomskega dela. 2. izd. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Cilji in kompetence:

Študent/ka:

- zna opredeliti raziskovalni problem, • zna poiskati ustrezno literaturo, • zna izpeljati ustrezne raziskovalne postopke, • zna interpretirati dobljene podatke • zna skladno s Pravilnikom o diplomiranju oblikovati magistrsko delo.

Objectives and competences:

Student:

- can define research problem, • can find appropriate literature, • can use appropriate scientific sources, • can use empirical pedagogical research methods, and ways of collecting and analysing the data, • can prepare the writing research report (MA work).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- predpisov, povezanih z zaključkom študija; • okoliščin, ki opredeljujejo izbor raziskovalnega problema in ustrezne metodologije; • znanstvenega aparata. V okviru magistrskega seminarja naj bi študent dokončal ali napisal večji del magistrskega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Usposobljenost za raziskovalno delo in pisanje raziskovalnih poročil.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

- of regulations connected with the finishing of studies • of circumstances defining the choice of research • problem and the appropriate methodology • of scientific apparatus - Within the Master Seminar, the student should finish his/her Master Thesis or write the major part of it.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Qualification for research work and writing of research reports

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Razgovor. • Problemska metoda. • Individualno delo.

Conversation. • Problem-based approach. • Individual work

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Poročilo o magistrski nalogi.	70	Research report (MA work).
Zagovor magistrske naloge.	30	Oral presentation of MA work.

Reference nosilca / Lecturer's references:

I. Izbirni predmeti

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izbrane teme iz Platona in Aristotela
Course title:	Selected issues from Plato and Aristotle

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		2.	3.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Boris Vezjak

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Vsebinsko se predmet loteva izbranih tem Platonove filozofije in in njenega odmeva v Akademiji:

- vprašanje teorije idej in metafizike
- spoznavna teorija
- struktura in nastanek sveta
- odnos duša-telo
- vrline in ideja dobrega
- teorija države
- nauk o prvih počelih ter Aristotela in peripatetične filozofije:
- teorija metafizike in bitnosti
- filozofija narave,
- nauk o duši,
- logika in spoznavna teorija,
- etika in politična filozofija

The course covers the following selected issues from Plato's philosophy and its impact on the followers of his Academy:

- the question of theory of forms and metaphysics
- theory of knowledge
- structure and origin of world
- soul-body relation
- virtues and the form of good
- theory of polis and from Aristotle and the Peripatetic school:
- metaphysics and theory of substance
- philosophy of nature
- psychology
- logic and theory of knowledge
- ethics and political philosophy.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Platon: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004. (izbor)
2. Platon: Parmenid, prevedel Boris Vežjak, Založba ZRC, Ljubljana 2001.
3. Aristotel: Metafizika, prevedel Valentin Kalan, Založba ZRC, Ljubljana 1999.
4. Aristotel: Kategorije, prevedel Franci Zore, Založba ZRC, Ljubljana 2004.
5. Aristotel: Nikomahova etika, prevedel Kajetan Gantar, Slovenska Matica, 2002.

Cilji in kompetence:

Glavni smoter predmeta je v seznanitvi slušateljev z dvema poglavitnima predstavnikova predmoderne evropske filozofije, Platona in Aristotela. Pozornost bo osredotočena na obravnavo osnovnih filozofskih problemov v njihih filozofijah in analizo argumentov, pri čemer je poudarek na tistih, ki so zgodovinsko-filozofsko odigrali tehtnejšo vlogo. Študenta se ob prikazu samega razvoja evropske filozofije navaja na samostojno interpretativno delo in analitično branje tekstov.

Objectives and competences:

The main aim of this lecture is to introduce students into two main representatives of premodern European philosophy, namely that of Plato and Aristotle. Lectures follow the presentation of the most recognized philosophical problems in Plato and Aristotle through analyzing the arguments, paying attention to those playing substantial role in the history of philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues as well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent pridobi znanja iz filozofij in filozofske metode Platona in Aristotela, ki mu ponujajo uvid in razumevanje problemov iz tega obdobja zgodovine filozofije.
- Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost prepoznati filozofski problem v

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student gains knowledge of basic philosophical issues and methods of Plato and Aristotle, which helps him to understand the problems and its solutions from these period of history of philosophy.
- Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Platonovih in Aristotelovih argumente. • Sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih besedil obeh avtorjev. • Jasen vpogled v osnovne teorije in argumente v platonski in aristoteljski tradiciji filozofije. • Sposobnost uporabljati in razumeti filozofsko terminologijo obeh.

• Ability to recognize the philosophical problems of Plato's and Aristotle's arguments. • Ability for careful interpretations and comparison of variety of texts of both authors. • Clear insight into basic theories and arguments within Platonic and Aristotelean tradition of philosophy. • Ability to use and comprehend philosophical terminology both of them.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit	60	Written exam
Domače delo in sodelovanje	20	Home work and discussion
Udeležba	20	Participation in class

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. VEZJAK, Boris. Četverna tipologija znanstvenih spraševanj v Drugi analitiki. Filozofski vestnik, ISSN 0353-4510. [Tiskana izd.], 2011, letn. 32, št. 1, str. 119-141. [COBISS.SI-ID [33108269](#)]
2. VEZJAK, Boris. Med znanostjo in znanstvenim razumevanjem. V: ARISTOTELES. Druga analitika, (Zbirka Historia scientiae, ISSN 2232-3414). 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2012, str. 217-254. [COBISS.SI-ID [19730440](#)]
3. VEZJAK, Boris. Sokratov pojmovnik za mlade, (Zbirka Pojmovniki, knj. 7). 1. izd. [Maribor]: Aristej, 2011. 133 str., ilustr. ISBN 978-961-220-079-4. [COBISS.SI-ID [67911681](#)]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Kant in metafizika izkustva
Course title:	Kant and the Metaphysics of Experience

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		2.	3.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	3

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Bojan Borstner, dr. Nenad Miščević

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

• Kantova razlaga argumentov za transcendentalni idealizem v Kritiki čistega uma. • Analiza argumentov, da so prostor, čas in kategorije skupno s transcendentalno enotnostjo apercepcije pogoji za izkustvo. • Razprava o problemu, kako lahko apriorni pogoji določajo podlago za našo vednost o svetu. • Vloga imaginacije v izkustvu.

• Kant's explanation of and arguments for transcendental idealism in The Critique of Pure Reason. • examination of the arguments that space, time and the categories, together with the transcendental unity of apperception, are the conditions of experience. • discussion of the problem how the conditions provide the basis for knowledge of the world. • the role of imagination in experience will be considered.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Kant, I. (1781/87) Kritik der reinen Vernunft. Riga: J. F. Hartnack.

Berilo/Reader – izbor iz tekstov avtorjev kot so: H. Allison, K. Ameriks, L. E. Beck, J. Bennet, R. Brandt, W. Cara, M. Gramm, D. Henrich, H. J. Paton, W. Sellars, P. Strawson,

Cilji in kompetence:

Študenti si bodo pridobili podrobno vednost o Kritiki čistega uma, razumeli Kantovo filozofijo v odnosu do njegovih predhodnikov in demonstrirali zmožnost kritičnega preučevanja filozofskih tez in argumentov.

Objectives and competences:

On completion of this subject, students should have a detailed knowledge of the Critique, understand Kant's philosophy in relation to his predecessors, and demonstrate an ability to critically examine philosophical theses and arguments.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- brati in razumevati filozofske tekste. • filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih Kantovih pozicij. • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki. • ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti v kontekstu dihotomije pojavno/noumenalno. • racionalnega zagovora posameznih pozicij o prostoru, času in kategorijah razuma. • utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbor v odnosu do Kantove metafizike izkušenj.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in Kant's metaphysics. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality in the context of the dichotomy phenomenal/noumenal. • The ability to rationalize and defend position about space, time and categories of understanding. Argumentation for and against different ontological and epistemological accounts of Kant's metaphysics of experience

Transferable/Key Skills and other attributes:

- an ability to critically examine arguments and theses, • be able to write clearly about abstract

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez, • zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih, • zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko, • zmožnost raziskovanj

debates, • be able to marshall arguments into a coherent case, • be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- Seminarji,
- Kratke predstavitve pozicij.

Learning and teaching methods:

- Lectures,
- Tutorials,
- Presentation of short entry.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Vsakokratna aktivnost v kurzu,
- Predstavitev krajšega referata,
- Raziskovalna seminarska naloga,
- Ustni izpit.

5
20
35
40

- Student's activity on course,
- Short paper presented in course,
- Research paper and its presentation,
- Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. BORSTNER, Bojan. Uvodna beseda. V: KANT, Immanuel. Prolegomena. 1. izd. Ljubljana: DZS, 1999, str. 5-34. [COBISS.SIID 8869640]

2. BORSTNER, Bojan. Hume in Kant. Analiza (Ljubl.), 2000, letn. 4, št. 2, str. 19-33. [COBISS.SI-ID 10805000]

3. BORSTNER, Bojan. Realizmi - razlike so očitne. Analiza (Ljubl.), 1997, 1, št. 2, str. 3-15. [COBISS.SI-ID 6739464]

4 MIŠČEVIĆ, Nenad. The ontology of secondary and tertiary qualities. Balkan journal of philosophy, ISSN 1313-888X, 2013, vol. 5, iss. 1, str. 45-58. [COBISS.SI-ID 19929352]

5. MIŠČEVIĆ, Nenad. Are pejorative sentences mostly true? : Tim Williams on pejoratives and implicature. *The Philosophical forum*, ISSN 0031-806X, Fall/Winter 2016, vol. 47, no. 3/4, str. 495-514. [COBISS.SI-ID 22787592]

6. MIŠČEVIĆ, Nenad. The colors of life : Boran Berčić on the meaning of life. *Prolegomena*, ISSN 1333-4395, studeni 2013, god. 12, br. 2, str. 199-

221. http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=165068. [COBISS.SI-ID 20434440]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Filozofija in psihoanaliza
Course title: Philosophy and psychoanalysis

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni program 2. stopnje Filozofija		2.	3.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Boris Vezjak

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet obravnava osnovne ideje psihoanalize, kot so nezavednost, seksualnost, nagon, fantazija, transfer, nevroza. Psihoanalitične ideje so obravnavane v kontekstu filozofske relevantnosti na način, da je dan poudarek etičnim, eksistencialnim, družbenim in kulturnim aspektom psihoanalitičnih klasikov, predvsem S. Freuda in C. G. Junga. Ob psihoanalitičnih teorijah so predstavljeni filozofi (npr. Nietzsche, Heidegger, Žižek) in njihov vpliv na psihoanalizo. Predmet se dotakne tudi odnosa psihoanalize do feminizma in kulturne kritike na podlagi teorije duševnosti in kulture v perspektivi freudovske psihoanalitične ideje.

The course on Philosophy and psychoanalysis tackles central ideas of psychoanalysis, which include the unconscious, drive, sexuality, fantasy, transference, neurosis. These ideas are examined within the context of a philosophical inquiry, especially when dealing or illuminating ethical, existential, social and cultural questions. The course also covers a survey of different psychoanalytical theories, especially those of S. Freud and C. G. Jung, as well as philosophers with affinities or influence on the development of psychoanalytical concepts, e.g. Nietzsche, Heidegger or Žižek. The relationship between psychoanalysis and feminism or cultural critique is also considered on the basis of philosophical issues of the theory of mind and culture, developed by Freudian psychoanalysis.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- S. Freud, Metapsihološki spisi, Škuc-FF, Ljubljana 1987.
- S. Freud, Nelagodje v kulturi, Gyrus, Ljubljana 2001.
- C. G. Jung, Arhepiti, kolektivno nezavedno, sinhroniciteta. Katedra, Maribor 1995.
- M. Božovič (ur.), Filozofija skozi psihoanalizo, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Ljubljana 1993.

Cilji in kompetence:

Poglavitni cilj je v vpeljavi študentov samostojno obravnavo in razumevanje ključnih psihoanalitičnih pojmov v navezavi na filozofska vprašanja. Študente se navaja na avtonomno delo ob interpretaciji filozofskih vprašanj v psihoanalizi, kot tudi na analitično branje besedil.

Objectives and competences:

The main aim is to provide students the comprehension of key psychoanalytical terms in connection to philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues in psychoanalysis well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:

Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj področja psihoanalize, pa tudi ključnih psihoanalitičnih terminov. Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje. Sposobnost razpravljanja o velikih temah iz področja psihoanalize in njenih filozofskih podlagah.

Sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih psihoanalitičnih stališč. Sposobnost uporabljati in razumeti psihoanalitično

Intended learning outcomes:

Student gains knowledge of basic philosophical issues within the field of psychoanalysis as well as the key psychoanalytical terms. Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Ability to discuss some major topics in psychoanalysis or its philosophical background. Ability for careful interpretations and comparison of variety of psychoanalytical views. Ability to use and comprehend psychoanalytical terminology and

terminologijo in koncepte.

concepts.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni ali ustni izpit.	60	Written or oral exam.
Referat, kolokvijske naloge in sodelovanje.	20	Presentation, coursework and discussion.
Udeležba.	20	Participation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. VEZJAK, Boris. Psihologizacija političnega in komunikacijski populizem : o medijskih reprezentacijah predsednika republike. Dialogi, ISSN 0012-2068, 2016, letn. 52, št. 3/4, str. 99-122, ilustr. [COBISS.SI-ID [22531848](#)]
2. VEZJAK, Boris. Paranoja kot konstitutivni element slovenske politike = Paranoia as a constitutive element of Slovenian politics. Dialogi, ISSN 0012-2068, 2011, letn. 47, [št.] 3/4, str. 141-156, 139-159. [COBISS.SI-ID [18994184](#)]
3. VEZJAK, Boris, Paranoja, manipulacija in racionalnost : o psihopolitiki zarot, sovraštva in poniževanja razuma. Ljubljana: Liberalna akademija, 2010. 477 str., ilustr. ISBN 978-961-6616-09-6. [COBISS.SI-ID [252770048](#)]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Ontologija družbenega sveta

Course title: Ontology of social reality

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Dvopredmetni program Filozofija (2. st.)		2.	3.
Philosophy (two discipline programme,), 2nd Degree		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Bojan Borstner, dr. Nenad Miščević, dr. Danilo Šuster

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:**
**Vaje /
Tutorial:**

slovenski / Slovene

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Vprašanje ontologije družbene stvarnosti in v kakšnem odnosu je le ta do fizikalne in psihične stvarnosti.
- Pojasnitve v družbenih vedah, podobnosti in razlike s pojasnitvami v naravoslovnih znanostih.
- Vloga racionalnosti v vzpostavljanju in razumevanju družbenih pojavov.
- Vrste zakonov in teorij v družbenih vedah.
- (Ne)Zmožnost družbenih ved v napovedovanju, razumevanju in pojasnjevanju pojavov kot je 11. september.

- The question of the nature of social reality and its relation to physical and psychological reality.
- Explanations in social sciences and how they resemble, or differ from, explanations in natural sciences.
- The role of rationality in the constitution and understanding of social phenomena.
- Types of laws and theories in social sciences.
- (Dis)Ability of social sciences to predict, understand and explain phenomena such as September 11th.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Viri (odlomki iz tekstov):

Berilo/Reader: izbor iz sodobnih tekstov.

Hacking, I. (1983). Representing and Intervening. Cambridge: CUP.

Hacking, I. (1999). The Social Construction of What? Cambridge, Mass.: HUP.

Hacking, I. (2002). Historical Ontology. Cambridge, Mass.: HUP.

Searle, J. R. (1995). The Construction of Social Reality. New York: The Free Press.

Cilji in kompetence:

- Razlikovanje med z naravnim redom stvari in socialno konstrukcijo.
- Omejitve vseh vrst relativizma.
- Zagovor naturalizma.
- Vzpostavitev regionalnih ontologij.

Objectives and competences:

- Critical thinking includes understanding of a distinction between „real world“ and „social construction“ of the world.
- Limits and problems of different kinds of relativism.
- Pro et contra in the case of naturalism.
- Introducing of regional ontologies

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- brati in razumevati filozofske tekste,
- filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij,
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki,
- ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti,
- racionalnega zagovora posameznih ontoloških pozicij o družbeni stvarnosti.
- Sprejemati utemeljene etične odločitve o posameznih specifičnih procesih in dejanjih v družbeni stvarnosti.

Intended learning outcomes:

The ability to read and comprehend philosophical writings.

- The ability to critically and philosophically examine significant issues in society.
- The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues
- The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality.
- The ability to rationalize and defend ontological positions in the field of social reality.
- The ability to make sound ethical decisions relative to different specific processes and practices in social reality.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- kritičnega proučevanja pomembnih filozofskih vprašanj in problemov v družbi,
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki,
- povezovanja ontoloških, epistemoloških in posameznih praktičnih problemov ter iskanja odgovor na le-te.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- The ability to critically examine significant issues in different fields of social practices.
- The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues
- The ability to relate different ontological, epistemological and ethical questions and problems and to find proper answers to these challenges.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Usmerjena diskusija temelječa na pripravljenih krajši predstavitev pozicij za in proti.
- Raziskovalni seminarski teksti in njihove predstavitve

Learning and teaching methods:

Lectures
Position papers-controversial topics (pro et contra).
Research papers and their presentations

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment
☐ Vsakokratna aktivnost pri pouku	5%	Active participation in class
☐ Predstavitev sem. referata	20%	Short paper presented in course
☐ Raziskovalni seminarski tekst	30%	Research paper and its presentation
Ustni izpit	45%	Oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

- 1.ŠUSTER, Danilo. Od odvisnosti do vpliva - Lewisov model vzročnosti. V: URŠIČ, Marko (ur.). Modeli sveta, (Poligrafi, ISSN 1318-8828, letn. 16, št. 63-64). Ljubljana: Nova revija, 2011, letn. 16, št. 63/64, str. 177-219. [COBISS.SI-ID 19016200]
- 2.ŠUSTER, Danilo. In kaj (sploh) je (to) metafizika?. Analiza, ISSN 1408-2969, 2012, letn. 16, št. 3, str. 5-25. [COBISS.SI-ID 19654664]
- 3.ŠUSTER, Danilo. Med resnico in neresnico. Analiza, ISSN 1408-2969, 2014, letn. 18, št. 4, str. 19-56, ilustr. [COBISS.SI-ID 21188616]MIŠČEVIĆ, Nenad. Imagined communities and their moral standing : the example of nation. *Acta anal.*, 2001, vol. 16, iss. 27, str. 109-131. [COBISS.SI-ID [11456776](#)]
- 4.MIŠČEVIĆ, Nenad. In search of the reason and the right : Rousseau's social contract as a thought experiment. *Acta analytica*, ISSN 0353-5150, winter 2013, vol. 28, no. 4, str. 509-526, doi: 10.1007/s12136-013-0200-x. [COBISS.SI-ID 20253704]

5. MIŠČEVIĆ, Nenad. Wisdom, understanding and knowledge : a virtue-theoretic proposal. *Acta analytica*, ISSN 0353-5150, summer 2013, vol. 27, no. 2, str. 127-144, doi: [10.1007/s12136-012-0156-2](https://doi.org/10.1007/s12136-012-0156-2). [COBISS.SI-ID [20520712](#)]
6. MIŠČEVIĆ, Nenad. Politika iz naslonjača : od Platona do Rawlsa. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2012, letn. 16, št. 4, str. 57-73. [COBISS.SI-ID [19677192](#)]

7. BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. The conceptual analysis of assimilation and integration. V: CARVALHO, Joaquim (ur.). *Religion and power in Europe : conflict and convergence*, (Thematic work group, Religious and philosophical concepts, 3, 2). Pisa: Edizioni Plus - Pisa University Press, 2007, str. [1]-14. [COBISS.SI-ID [15960328](#)]

8. GARTNER, Smiljana, BORSTNER, Bojan. When Slovenian women are persons, Slovenian men are not?. V: SALVATERRA, Carla (ur.), WAALDIJK, Berteke (ur.). *Paths to gender : European historical perspectives on women and men*, (Transversal theme, Gender). Pisa: Edizioni Plus - Pisa University Press, cop. 2009, str. [79]-92. [COBISS.SI-ID [17933320](#)]

9. BORSTNER, Bojan. Ontological status of intentional objects. V: BAUMGARTNER, Elisabeth (ur.), BAUMGARTNER, Wilhelm (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.), POTRČ, Matjaž (ur.), SHAWE-TAYLOR, John (ur.), VALENTINE, Elisabeth (ur.). *Handbook : phenomenology and cognitive science*. Dettelbach: Röhl, 1996, str. 51-61. [COBISS.SI-ID [8444932](#)]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Filozofija in umetna inteligenca
Course title: Philosophy and Artificial Intelligence

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Dvopredmetni program Filozofija (2. st.)		2.	3.
Philosophy (two discipline programme,), 2nd Degree		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Janez Bregant

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:**

slovenski / Slovene

**Vaje /
Tutorial:**

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Filozofija duha in umetna inteligenca: reprezentacije, intencionalnost, komputacija.
- Umetna inteligenca: začetki, cilji, pristopi, problemi.
- Filozofska vprašanja znotraj umetne inteligence: ali stroji lahko mislijo, ali se stroji zavedajo, ali stroji lahko čutijo, ali stroji ravnajo svobodno.

- Philosophy of mind and artificial intelligence: representation, intentionality, computation.
- Artificial intelligence: beginnings, aims, approaches, problems.
- Philosophical questions within artificial intelligence: can machines think, are computers conscious, can machines sense, are computers free in acting.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Copeland, J. (1993): *Artificial Intelligence: A Philosophical Introduction*, Basil Blackwell, Oxford.
 Hofstadter, D. R., Dennett, D. C. (ur.) (1990): *Oko duha*. Založba Mladinska knjiga, Ljubljana. Haugeland, J. (1997): *Mind design: Philosophy, Pscyhology, Artificial Intelligence*, The MIT Press, Cambridge.
 Descartes, R. (1957): *Razprava o metodi*, Slovenska matica, Ljubljana.
 Boden, M. (ur.) (1991): *The Philosophy of Artificial Intelligence*, Oxford University Press, Oxford.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je razvijati filozofske kompetence in argumentativne sposobnosti s pomočjo razumevanja problemov s področja umetne inteligence ter razpravljanja o njihovih rešitvah, ki temelji na kritičnem ocenjevanju predlaganih odgovorov in iskanju samostojnih ter izvernih rešitev.

Objectives and competences:

The objective of this course is to evolve philosophical competence and argumentative capacities by understanding problems of artificial intelligence and by discussing their solutions based on a critical evaluation of proposed answers and on a search for autonomous and original solutions.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Znanje in razumevanje: prepoznati filozofska vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov.
- Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso.
- Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejše korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely.
- Use and analysis: analyse and construct sound arguments and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not.
- Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Organizacijske spretnosti*: izdelava terminskega plana za izdelavo seminarja.
- *Reševanje problemov*: znanstveno-filozofski problemi.
- *Delo v skupini*: delo v skupini pri seminarju.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in a discussion, presentation.
- *Use of information technology*: search for information on the internet.
- *Organisation skills*: creating a time table for completing a seminar.
- *Problem solving*: scientific-philosophical problems.
- *Working in a group*: working in a group in a seminar.

Metode poučevanja in učenja:

- Seminar z razpravo,
- Predstavitev esejev,
- Domače naloge.

Learning and teaching methods:

- A seminar with a discussion,
- Presentations of essays, Home works.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Sodelovanje pri seminarju,
- Opravljene domače naloge,
- Opravljeni kolokviji,
- Opravljen seminar.

25%
25%
25%
25%

- Collaboration in a seminar,
- Completed house works,
- Completed colloquiums,
- A completed seminar.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. ABERŠEK, Boris, BORSTNER, Bojan, BREGANT, Janez. *Virtual teacher : cognitive approach to e-learning material*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2014. XI, 289 str., ilustr. ISBN 1-4438-6524-9. ISBN 978-1-4438-6524-1. [COBISS.SI-ID [20951304](#)]
2. BREGANT, Janez. Stroji in zavest : problem takšnosti. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2014, letn. 18, št. 1/2, str. 45-74. [COBISS.SI-ID [56326242](#)]
3. BREGANT, Janez. Funkcionalizem, računalniki in "kitajska soba". *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2013, letn. 17, št. 3, str. 67-95, ilustr. [COBISS.SI-ID [20307976](#)]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Jezik, misel in stvarnost

Course title: Language, thought and reality

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester

Dvopredmetni program Filozofija (2. st.)		2.	3.
Philosophy (two discipline programme), 2nd Degree		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Nenad Mišević, dr. Danilo Šuster

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** slovenski / Slovene

**Vaje /
Tutorial:** slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Ni pogojev.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Filozofija zadnjih petdeset let se je v veliki meri osredotočala na probleme jezika in pomena. Mnogi filozofi upajo, da bodo jezikovni pristopi omogočili razvoj novij orodij v reševanju tradicionalnih filozofskih problemov. Obravnavane so tradicionalne teme iz filozofije jezika – pomen, referenca in resnica. Širši okvir vključuje:

- Razpravo o (anti) realizmu.
- Argumenti proti objektivnosti pomena (Wittgenstein, Quine ...).
- Husserl in fenomenološka teorija pomena
- Kripkejev problem sledenja pravilom
- Internalizem in eksternalizem (filozofija duha in filozofija jezika) ter nova teorija reference.
- Imena in opisi.

- Logična in slovnična oblika.
- Semantika in pragmatika.
- Resnica in teorija resnice.
- Nejasnost naravnega jezika.
- Fregejeva uganka.
- Kripkejeva uganka o prepričanjih.
- Moorov paradoks analize.

Philosophy over the last fifty years has become increasingly focused on issues about language and meaning. Many philosophers hope that examining these issues will allow us to develop new solutions and approaches to some long-standing philosophical problems. Traditional philosophic issues concerning language, such as meaning, reference, and truth, will be discussed. Special topics include:

- The realism/anti-realism debate.
- Husserl and phenomenological theory of meaning
- Internalism and externalism - philosophy of mind and philosophy of language and new theory of reference.
- Names and descriptions.
- Logical vs. grammatical form.
- The semantics-pragmatics distinction.

- Arguments used by Quine and/or Wittgenstein which challenge the objectivity of meaning.
- Truth and theories of truth.
- The vagueness of natural language.
- Kripke's rule-following paradox.
- Frege's puzzle.
- Kripke's puzzle concerning belief.
- Moore's paradox of analysis.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Austin, J. L. 1990: *Kako napravimo kaj z besedami*, Studia humanitatis, Ljubljana.
- Davidson, D. 1987: *Raziskave o resnici in interpretaciji*, Studia humanitatis, Ljubljana.
- Devitt, M., Sterelny, K. 1999: *Language and reality: an introduction to the philosophy of language*, B. Blackwell: Oxford.
- Hale, B., Wright, C. Ur. 1999: *A Companion to the Philosophy of Language*, B. Blackwell: Oxford.
- Kripke, S. 2000: *Imenovanje in nujnost*. Krtina, Ljubljana.
- Chomsky, N., *Znanje jezika: o naravi, izvira in rabi jezika*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1989.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je dati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika in pomenu filozofije jezika za reševanje tradicionalnih filozofskih problemov.

Objectives and competences:

The objective of this course is to acquaint students with basic concepts of philosophy of language and the importance of these tools for solving traditional philosophical problems.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razumeti povezav med jezikom (govorom) in mislijo;
- poznati razlike med sintakso, semantiko in pragmatiko v kontekstu človekove kognicije, družbe in kulture;
- izkazati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika, osnovnih problemih in ugankah s tega področja ter pomenu filozofije jezika za filozofijo nasploh;
- razumeti in analizirati probleme iz filozofije jezika in pristope k njihovem reševanju;
- uporabiti zgodovinske vire v sodobnih razpravah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu.
- *Reševanje problemov*: jezikovna izhodišča filozofskih problemov; razprava realizem/anti-realizem ter zveza med problemom internalizem / eksternalizem in novo teorijo reference.

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- understand the relationship between thought and language;
  - understand the distinction between syntax, semantics and pragmatics in the context of human cognition, society and culture;
  - demonstrate knowledge on basic concepts of philosophy of language, basic problems and paradoxes and about the importance of philosophy of language for philosophy;
  - understand and analyse problems in contemporary philosophy of language;
- use historical sources in contemporary issues.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (exams).
- *Problem solving*: linguistic starting-points in philosophical problems in any area of philosophical enquiry; realism-anti realism debate, internalism / externalism debate and its roots in theory of reference.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Seminar
- Domače naloge

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Seminar
- Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

☐ ustni izpit opravljeni	40	☐ oral examination
☐ seminarji opravljeni	30	☐ completed seminars
☐ domače naloge	20	☐ completed homeworks
☐ sodelovanje pri predavanjih in seminarju	10	☐ collaboration in lectures and seminar

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. MIŠČEVIĆ, Nenad. Are pejorative sentences mostly true? : Tim Williams on pejoratives and implicature. *The Philosophical forum*, ISSN 0031-806X, Fall/Winter 2016, vol. 47, no. 3/4, str. 495-514. [COBISS.SI-ID [22787592](#)]
2. MIŠČEVIĆ, Nenad. Slurs & thick concepts - is the new expressivism tenable?. *Croatian journal of philosophy*, ISSN 1333-1108, 2011, vol. 11, no. 32, str. 159-182. [COBISS.SI-ID [18726920](#)]
3. MIŠČEVIĆ, Nenad. Intuitions : reflective justification, holism and apriority. *Croatian journal of philosophy*, ISSN 1333-1108, 2015, vol. 15, no. 45, str. 307-323. [COBISS.SI-ID [22021896](#)]

4. ŠUSTER, Danilo. Dummett, pogojniki in fatalizem. Analiza, ISSN 1408-2969, 2013, letn. 17, št. 3, str. 31-48. [COBISS.SI-ID 20296968]
5. ŠUSTER, Danilo. Knowledge and conditionals of (dis)connection. Croatian journal of philosophy, ISSN 1333-1108, 2015, vol. 15, no. 45, str. 267-293. [COBISS.SI-ID 22004744]
6. ŠUSTER, Danilo. Moč argumenta : neformalna logika v teoriji in praksi, (Zbirka Dialogi, letn. 15). [Dopolnjena in popravljena izd.]. Maribor: Založba Aristej, 2015. 319 str. ISBN 978-961-220-093-0. [COBISS.SI-ID 84291073]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija religije
Course title:	Philosophy of Religion

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni program 2. stopnje Filozofija		2.	3.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Bojan Borstner

Jeziki /	Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene
Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:

Vsebina:	Content (Syllabus outline):

- Filozofsko raziskovanje problema božjega obstoja.
- tradicionalni argumenti za (ne)obstoj boga (ontološki, kozmološki, teleološki).
- sodobni argumenti za (ne)obstoj boga (skrivnost obstoja, prvi vzrok, modalni ontološki dokaz, verjetnostni teleološki dokaz, teleološki dokaz brez vzročne redukcije).
- dokaz iz pojava zla v svetu (za in proti božjemu obstoju).
- čudeži in problem racionalnosti.
- religija brez boga in bog brez dokaz(a)ov za obstoj.
- urejenost sveta in nujnost inteligentnega načrtovalca.
- sodobna znanstvena odkritja in njihov vpliv na razpravo o statusu religije
- religijski pluralizem
- smrt in nesmrtnost

- the perennial problem of God's existence.
- traditional arguments (ontological, cosmological, teleological).
- contemporary arguments (riddles of existence, first cause, modal ontological argument, teleological argument without causal reduction, ...).
- argument from evil.
- miracles and problems with rationality.
- religion without god(s) and god(s) without proofs.
- world-design and a need for (intelligent) designer.
- recent scientific discoveries about the origins and nature of the physical universe and their impact on the debate.
- religious pluralism
- death and immortality

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbor (odlomki) iz tekstov:

Berilo/Reader – izbor klasičnih in sodobnih tekstov.

Hick, J. (1983) *Philosophy of Religion*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice – Hall.

Pojman, L.(ur.) (1997) *Philosophy of Religion*. Atheneum, CA.: Wadsworth Publishing Company.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je razviti kritično in analitično mišljenje v kontekstu vrednotenja filozofskih tekstov in argumentov, ki jih vsebujejo, razširiti svoje raziskovalne spretnosti in pridobiti spoznanje o zgodovinskem in disciplinarnem cilju predmetnega področja kurza, učinkovito uporabljati in vrednotiti bibliografske vire, razvijati svojo intelektualno avtonomno pozicijo, še posebej v odnosu do posameznih etičnih teorij in izboljšati svoje ustne in pisne spretnosti sporočanja.

Objectives and competences:

By the end of this course students will have developed their critical and analytical thinking in the assessment of philosophical texts and the arguments that they contain. They will extend their research skills and will gain a grasp of the historical and disciplinary scope of the subject. Students completing this course will become effective in evaluating and using a complex range of bibliographic resources and will be encouraged to develop intellectual autonomy, particularly with regard to ethical theory. It will also enhance their written communication skills.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- brati in razumevati filozofske tekste.
- filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij.
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki.
- ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanjem realnosti in

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- The ability to read and comprehend philosophical writings.
- The ability to critically and philosophically examine significant issues in philosophy of religion.
- The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues.
- The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality and transcendence.

transcendence. • utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbir v odnosu do vsakdanjih dejavnosti in sprejetih religioznih praks. • opredeliti razlike v statusu boga in bogov

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez, • zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih, • zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko, • zmožnost raziskovanja

Argumentation pro et contra for different ontological and epistemological stances in different religions • The ability to make sound decisions about different theories of God and gods.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- an ability to critically examine arguments and theses, • be able to write clearly about abstract debates, • be able to marshall arguments into a coherent case, • be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, • Seminarji • Kratke predstavitve pozicij.

Learning and teaching methods:

- Lectures, • Tutorials, • Presentation of short entry.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Vsakokratna aktivnost v kurzu,
- Predstavitev krajšega referata,
- Raziskovalna seminarska naloga

20
20
60

- Participation in class
- Short paper presentation
- Research paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. BORSTNER, Bojan. Ali je smrt res nekaj slabega?. Filoz. vestn., 1998, 19, št. 1, str. 89-101. [COBISS.SI-ID 7679533] ARAÚJO, Ana Cristina, D'APRILE, Iwan-Michelangelo,

2. BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. The historical and philosophical dimensions of the concept of tolerance. V: HÁLFDANARSON, Gudmundur (ur.). Discrimination and tolerance in historical perspective, (Transversal theme, Discrimination and tolerance). Pisa: Edizioni Plus, cop. 2008, str. [1]-18. [COBISS.SI-ID 16851464]

3. BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Is it better to have lived and lost than never have lived at all, or can the symmetry assumption help us?. V: BRAMBILLA, Elena (ur.). Routines of existence : time, life and after life in society and religion, (Religion and philosophy, 4). Pisa: Edizioni Plus - Pisa University Press, cop. 2009, str. [1]-7. [COBISS.SI-ID 17985800]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Liberalna politična misel in njeni kritiki
Course title:	Liberal political thought and its critics

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni program 2. stopnje Filozofija		2.	3.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Nenad Miščević

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Liberalizem v najširšem pomenu vsebuje veliko vrst, nasprotujočih si stališč in odprtih vprašanj oziroma tem kot so narava svobode, demokracija v pravični družbi, obseg in bogastvo liberalnih idealov. To so razlogi, da se je potrebno z vso pozornostjo in natančnostjo seznaniti z le-timi. Tega pa ne moremo storiti, če pred tem ne usmerimo pozornost na natančno analizo konceptov, idej in najrazličnejših kritik, ki se vežejo na celotno polje liberalne politične misli.

Given that liberalism fractures on many types, competing visions and issues, like the nature of liberty, the place of democracy in a just society, the comprehensiveness and the reach of the liberal ideal we have to carefully examine concepts, ideas and critics that are related to the whole liberal political thought.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Izbrani sodobni članki. / Selected contemporary articles.
2. Kymlica, W. (2005). Sodobna politična filozofija. Ljubljana: Krtina.
3. Evans, M. (ur.) (2001). Edinburgh Companion to Contemporary Liberalism. Routledge.
4. Nozick, R. (1974). Anarchy, State and Utopia. New York: Basic Books. 5. Rawls, J. (1996). Political Liberalism. New York: Columbia University Press.

Cilji in kompetence:

- Študentom pomagati razumeti pomembne razprave v politični filozofiji - Vodenje študentov pri konceptualni analizi temeljnih pojmov, ki se navezujejo na liberalno politično misel - Omogočiti študentom, da na višjem nivoju razvijejo sposobnost napisati dobro argumentiran tekst.

Objectives and competences:

- To help students achieve an understanding of some important discussions in political philosophy - To guide students in the conceptual analysis some of the key concepts that are connected to the liberal political thought - To provide students the opportunity to develop the ability (at an advance level) to write well-argued paper.

Predvideni študijski rezultati:

- poznavanje in zavedanje miselnih podlag in širšega zgodovinskega konteksta liberalne politične misli - spoznavanje in globlje razumevanje izvora in značaja vplivnih tradicionalnih in sodobnih kritik liberalizma - Na osnovi vedenja in razumevanja temeljnih pojmov in dilem se bodo študenti naučili oblikovati, upravičiti in izraziti lastno mnenje o vsakem posameznem vprašanju ali problemu, ki se na polju liberalizma pojavlja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - sposobnost uvida v problem in njegovega reševanja, refleksija, problematizacija in analiza - sposobnost refleksije in konceptualizacije lastnega razmišljanja - sposobnost prepoznavanja, sprejemanja in vrednotenja razmišljanja drugih

Intended learning outcomes:

- knowledge and awareness of intellectual origins and historical context of liberal political thought - realizing and understanding influential traditional and contemporary critics of liberalism - On bases of knowledge and understanding basic concepts and dilemmas students are going to learn how to form and justify their own unique opinion on each topic concerning contemporary questions and problems concerning liberalism.

Transferable/Key Skills and other attributes: - ability to identify the problem and ability of solving, questioning and analyse - ability for reflection and conceptualisation of her own reasoning - ability for recognition, acception and evaluation of other's reasoning

--	--

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

- Predavanja - Kritično branje in razčlemba klasičnih in sodobnih filozofskih besedil - Vodena razprava

- Lectures - Critical analysis of classical and contemporary philosophical texts - Discussion

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

a) Pisni izpit		a) Written exam
b) Pripravljenost na posamezne teme predavanj in seminarjev (diskusijski in pisni prispevki)	35	b) Preparedness on lectures and group seminars (a written contributions and a contribution in a form of discussion)
c) Seminarske vaje	40	
	25	c) Seminars

Reference nosilca / Lecturer's references:

<p>1. MIŠČEVIĆ, Nenad. In search of the reason and the right : Rousseau's social contract as a thought experiment. <i>Acta analytica</i>, ISSN 0353-5150, winter 2013, vol. 28, no. 4, str. 509-526, doi: 10.1007/s12136-013-0200-x. [COBISS.SI-ID 20253704]</p> <p>2. MIŠČEVIĆ, Nenad. Nationalism. Stanf. encycl. philos., [20 str.]. [COBISS.SI-ID 11504648]</p> <p>4. MIŠČEVIĆ, Nenad. Politika iz naslonjača : od Platona do Rawlsa. <i>Analiza</i>, ISSN 1408-2969, 2012, letn. 16, št. 4, str. 57-73. [COBISS.SI-ID 19677192]</p> <p>5. MIŠČEVIĆ, Nenad. The dilemmas of just war and the institutional pacifism. <i>Revus</i>, ISSN 1581-7652. [Tiskana izd.], 2010, št. 13, str. 69-88. [COBISS.SI-ID 18235912]</p>
--

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija edukacije
Course title:	Philosophy of Education

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		2.	3.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer: dr. Rudi Kotnik

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

- Temeljni problemi filozofije izobraževanja -
Temeljni koncepti filozofije izobraževanja -
Modernizem in postmodernizem v izobraževanju. -
Aktualni problemi izobraževanja – iskanje
predpostavk in implikacij. - Izobraževanje in
družbeni kontekst.

- Basic problems of philosophy of education - Basic
concepts of philosophy of education - Modernism
and postmodernism in education - Recent issues in
education – exploring assumptions and implications
- Education and social context

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljna:

Dewey, John. Democracy and Education: An Introduction to the Philosophy of Education. New York: The Free Press, 1916.

Freire, Paulo. Pedagogy of the Oppressed. Tr. Myra Bergman. New York: Herder & Herder, 1970.

Platon: Država.

Rousseau, Jean Jacques. Emile. (dostopno v elektronski verziji)

Dodatna - opcije: Buber, Foucault, Habermas, Ilich, Knowles

Cilji in kompetence:

Uvajanje študentk in študentov v poznavanje in
razumevanje temeljnih idej filozofije izobraževanja
iz tradicije in sodobnosti, ki naj služi kot podlaga za
kritično refleksijo aktualnih problemov
izobraževanja.

Objectives and competences:

The main AIM of the subject is to introduce students
into knowledge and understanding of basic ideas of
philosophy of education, which would serve as a
ground for a critical reflection of current issues of
education.

Predvideni študijski rezultati:

- Temeljno razumevanje glavnih filozofij
izobraževanja. - Izpostaviti in analizirati
predpostavke izobraževalnih praks. - Razviti
zmožnost življenja v različne filozofske perspektive
in poglede. - Razviti zmožnost samostojnega
mišljenja v analizi aktualnih problemov
izobraževanja – ne pa zgolj nekritično prevzemati
prevladujoče prakse in ideologije. - Razviti svojo
osebno filozofijo izobraževanja.

Intended learning outcomes:

Gain a basic understanding of major philosophies of
education. Expose and analyze underlying
philosophical assumptions in educational practice.
Develop the ability to deal with a diversity of
philosophical perspectives or points of view.
Develop the ability to think independently in
analyzing current educational issues, instead of
accepting uncritically the prevailing practice or
ideology. Develop a personal philosophy of
education

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Seminarsko delo: obravnava aktualnih problemov in vprašanj izobraževanja na podlagi študija tekstov iz tradicije in sodobnosti.

Seminar work: elaboration of current issues of education on the basis of study of texts from the past and present.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ocenjevanje seminarske naloge na podlagi izbire aktualnega problema v navezavi na teorijo.

100

Assessment of a coursework based on a chosen current issue related to appropriate theoretical ground.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KOTNIK, Rudi. Problemi uvajanja učnociljnega kurikula : predpostavke in implikacije. *Sodobna pedagogika*, ISSN 0038-0474, maj 2011, letn. 62 = 128, št. 2, str. 52-67, ilustr. [COBISS.SI-ID [18380808](#)]
2. KOTNIK, Rudi. Philosophy textbooks : a gap between philosophical content and doing philosophy. *Croatian journal of philosophy*, ISSN 1333-1108, 2014, vol. 14, no. 40, str. 151-158. [COBISS.SI-ID [21112328](#)]
3. KOTNIK, Rudi. Kompetence in didaktika filozofije. *Pedagoška obzorja*, ISSN 0353-1392, 2014, letn. 29, [št.] 1, str. 104-115. [COBISS.SI-ID [20859400](#)]
4. KOTNIK, Rudi. Nova paradigma ali cesarjeva nova oblačila?. V: GRUŠOVNIK, Tomaž (ur.). *Obzorja učenja : vzgojno-izobraževalne perspektive*, (Knjižnica Annales Ludus, ISSN 2335-3686). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales, 2015, str. 37-49, 466-467, ilustr. [COBISS.SI-ID [22219784](#)]
5. KOTNIK, Rudi. *Nova paradigma v izobraževanju : je manj lahko več?*, (Frontier, 075). Maribor: Subkulturni azil, zavod za umetniško produkcijo in založništvo, 2013. 196 str. ISBN 978-961-6620-43-7. [COBISS.SI-ID [76411393](#)]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Etika vzgoje in izobraževanja

Course title: Ethical issues in education

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Dvopredmetni študijski program Filozofija (2. st.)		2.	3.
Philosophy (two discipline programme), 2nd Degree		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Friderik Klampfer

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Uvod. Filozofska etika kot poskus razumske utemeljitve norm obnašanja in meril moralne presoje. Splošna in posebne (uporabne) etike. Vloga in domet poklicnih etičnih kodeksov. • Etika vzgoje in izobraževanja kot sistematična refleksija o moralnih platih vzgojiteljskega in učiteljskega poklica. • Posebnosti vzgojnega in izobraževalnega procesa. Značaj odnosa med vzgojiteljem/učiteljem in učenci/gojenci. Izvor(i) in domet učiteljeve avtoritete. Učiteljski in vzgojiteljski vzori. • Moralne dileme v zvezi s šolskimi sistemi. (Utemeljitev obveznega šolanja. Pravica do izobrazbe – vsebina, temelj in domet. Instrumentalna in intrinzična vrednost znanja. Izobrazba med moralno pravico in ekonomsko kategorijo. Izobraževalni interes države. Pravica staršev do izbire šole. Argumenti za in proti javnim šolam. Libertarni, liberalni in komunitarni model javnega šolstva. Zasebno šolstvo in oblike dopustne državne podpore. Pravičen šolski sistem in enak dostop do izobrazbe. Šolnine, štipendije, študijski krediti in drugi afirmativni ukrepi.) • Moralna vprašanja v zvezi z vzgojnimi in učnimi cilji in vsebinami (Kurikulum - cilji in smotri. Oblikovanje, razvoj, uresničevanje in ovrednotenje kurikula. Izzivi multikulturalnosti - ali je v pluralni družbi mogoč konsenz o temeljnih vrednotah in vzgojnih ciljih? Vzgojni ideali – razvijanje spretnosti, privzganje vrlin ali usposabljanje za avtonomno odločanje in ravnanje? Formalne vs. vsebinske vrednote. Vzgoja za vrednote: vzgoja in pouk za človekove pravice, etika in družba, pouk religije, okoljska vzgoja, spolna vzgoja, domoljubna vzgoja. Pojem in nevarnosti indoktrinacije. Vloga staršev pri določanju učnih vsebin – temelj in meje pravice staršev do vzgoje otrok v skladu z lastnim vrednostnim sistemom. Feinbergov pojem "pravice otroka do odprte prihodnosti" – poskus razumevanja in utemeljitve.) • Moralne dileme v zvezi z vzgojnimi in učnimi metodami. (Pouk in spolna diskriminacija. Disciplina in kaznovanje. Telesna kazen. Načini ocenjevanja in vprašanje njihove pravičnosti. Selekcija, nivojski pouk, notranja in zunanja diferenciacija.) • Družbena odgovornost šole v luči lažje in težje prepoznavnih pojavnih oblik zatiranja, izkoriščanja, podrejanja, prevlade, zlorabe moči in položaja, diskriminacije, nesvobode. Individualno in strukturno nasilje v šolah. Ustrahovanje, medvrstniško nasilje. • Posebnosti izobraževanja odraslih in moralne dileme v zvezi z njim.

Introduction. Philosophical ethics as a quest for rational grounding of norms of conduct and criteria of moral judgments. General and special (applied) ethics. The role and scope of professional codes of ethics. • The ethics of education as a systematic reflection and justification of the teacher's everyday moral experience. • Characteristic features of the educational process. The nature of the relation between the teacher and the pupil/student. Source and scope of the teacher's authority. Conceptions of ideal teacher. • Moral dilemmas concerning school systems. (justification of compulsory primary education; the right to education – content, ground and scope; education between a moral right and an economic category; instrumental and intrinsic value of knowledge; the right of parents to school choice; the interest of the state in education; arguments for and against public/state schools; libertarian, liberal and communitarian models of public education; private schooling and the limits of legitimate financial support by the state; just school system and equal access to education; tuition fees, grants, student loans and other kinds of affirmative actions.) • Moral dilemmas concerning the goal/aim and content of education (curriculum – goals and aims; composing, developing, implementing and evaluating the curriculum; the challenge of multiculturalism – can there be an agreement in a plural society on fundamental educational values and goals? Educational aims between developing marketorientated skills, instilling virtues and promoting autonomy. Formal vs. substantial values. Promoting values in a classroom: religious classes, environmental classes, human rights classes, sex and moral education, civic education. The concept, and the risk, of indoctrination. The role of parents in determining the aims and the contents of education – grounds and limits of the parental right to raise their children according to their own conception of good; Feinberg's notion of 'the child's right to an open future' – interpretation and justification.) • Moral dilemmas concerning methods of education. (classroom activities and discrimination by sex; discipline and sanctions; corporal punishment; fairness/justice of different types of assessment and grading; achievement-based selection, leveled classes, internal and external differentiation.) • Wider social responsibility of the schooling system in detecting and fighting forms of exploitation, subjection, domination, power abuse, discrimination, debilitating dependence, and so on.

Individual and structural violence in schools.
Bullying and peer violence. • Characteristic features of adult education and some moral dilemmas arising from it.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:
Gutmann Amy, Demokratična vzgoja, Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja, 2001.
Kodelja Zdenko, O pravičnosti v izobraževanju, Ljubljana: Založba Krtina, 2006.
Curren Randall (ur.), Philosophy of Education: an Anthology, Wiley-Blackwell, 2006.
Brighouse Harry, On Education, London & New York: Routledge, 2006.
Mitja Sarđoč, Multikulturalizem – pro et contra. Enakost in različnost v vzgoji in izobraževanju, Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2011.
Kazen v šoli?, Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje, 2011.
različne Bele knjige o vzgoji in izobraževanju (1995, 2011) in o predšolski vzgoji

Cilji in kompetence:

Predmet usposablja študente za samostojno moralno premišljanje, presojo in reševanje nekaterih osrednjih moralnih dilem in problemov vzgoje in izobraževanja tako v institucionalnem kot ne-institucionalnem okolju. Študente seznanja s temeljnimi moralnimi pojmi, načeli in teorijami, s poudarkom na njihovi zmožnosti, da utemeljijo specifično pedagoške in edukativne norme, pravila, vrednote, vrline in ideale. Posebna pozornost je namenjena analizi širšega družbenega (političnega, ideološkega, kulturnega, gospodarskega,...) konteksta, ki usodno kroji izobraževalni sistem in izobraževalno politiko.

Objectives and competences:

The aim of the course is to improve the students' capacity for identifying, reflecting upon, and solving complex moral problems and dilemmas in education, both in- and out-side its usual institutional setting. Students will learn basic moral concepts, principles and theories and so become better able to formulate, justify and apply specifically pedagogical and educational norms, rules, values, virtues and ideals. Special emphasis is put on analyzing wider social (political, ideological, cultural, economical,...) determinants which influence the design and implementation of educational systems and policies.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: Po zaključku pouka bodo študenti • obvladali temeljne moralne pojme, načela in teorije; • sposobni bolj moralno presojati in reševati moralne probleme in dileme, značilne za edukativno prakso; • znali razmišljati in razpravljati, na bolj dosleden, reflektiran in informiran način, o moralnih vidikih naše vsakodnevne edukativne prakse.

Knowledge and Understanding: By the end of the course the students should • master basic moral concepts, principles and theories. • be better able to judge complex educational issues from the moral point of view and to solve moral problems and dilemmas typical of educational settings • be able to reflect upon, and discuss, in a more consistent, reflective and informed way, various moral aspects of current educational institutions and practices.

Metode poučevanja in učenja:

problemsko zastavljena predavanja; • kritična analiza in interpretacija filozofskih argumentov; • zastavljanje vprašanj, kritično pretresanje zamisli, trditev in razlikovanj, • rekonstruiranje in ocena predstavljenih stališč, njihovih skritih podmen in nadaljnjih logičnih implikacij • iskanje nasprotnih primerov v obliki polnokrvnih scenarijev/zgodb

Learning and teaching methods:

problem-focused lectures; • critical analysis and interpretation of philosophical arguments; • asking questions, testing ideas and claims, drawing distinctions; • reconstruction and evaluation of conflicting views, their hidden assumptions and their further logical consequences; • use of thought-experiments and imagined scenarios as a way of testing general moral principles and theories

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit (filozofski esej)	60	Written exam (philosophical essay)
Predstavitev seminarskega referata	20	Presentation of a student paper
Prisotnost v seminarju in udeležba v razpravah	20	Attendance and participation in class

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLAMPFER, Friderik. Consequentializing moral responsibility. *Croatian journal of philosophy*, ISSN 1333-1108, 2014, vol. 14, no. 40, str. 121-150. [COBISS.SI-ID [20711688](#)], [SNIP, WoS do 11. 3. 2015: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]

KLAMPFER, Friderik. Pravičnost kaznovanja med zasluž(e)nostjo in ne-diskriminacija : primer smrtne kazni. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2014, letn. 18, št. 3, str. 5-26. [COBISS.SI-ID [21109768](#)]

KLAMPFER, Friderik. Etika v Sloveniji - kritičen filozofski pogled. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 72-80. http://www.centerslo.net/files/file/ssilk/49_SSJLK/klampfer.pdf. [COBISS.SI-ID [52291426](#)]

KLAMPFER, Friderik. Nedopustna (iz)raba soljudi. V: PRIBAC, Igor (ur.), LOGAR, Tea. *Ljudje kot sredstva : izkoriščanje v osebnih odnosih*, (Knjižna zbirka Krt, 165). Ljubljana: Krtina, 2012, str. 167-173.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija umetnosti
Course title:	Philosophy of art

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		2.	3.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer: Božidar Kante

Jeziki /	Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene
Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
<div style="border: 1px solid black; height: 30px; width: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; height: 30px; width: 100%;"></div>

Vsebina: _____ **Content (Syllabus outline):** _____

- Kaj je umetnost : problem definicije, umetnost kot reprezentacija, formalistična teorija umetnosti, ekspresivna teorija umetnosti. • Reprezentacija v vizualnih umetnostih. • Relacijska definicija umetnosti: institucionalna teorija umetnosti, svet umetnosti, vloga teorije v umetnosti, zgodovinska teorija umetnosti. • Estetske lastnosti: estetske in ne-estetske lastnosti, ekspresivne lastnosti, vzročne teorije lepote, so estetske lastnosti subjektivne, objektivne ali odvisne od odziva. • Empirizem in strukturalizem v estetiki in njuna kritika. • Ontologija umetnosti: umetnine kot fizični in psihični predmeti, tipi in primerki, umetnina in njena identiteta, tradicija, izvirnost in avtentičnost. • Umetnost in čustva: narava čustev, paradoks fikcije, čustveni odgovori na paradoks fikcije, umetnost in negativna čustva. • Umetnina in vrlina: vrlinska estetika s stališča avtorja in s stališča sprejemnika, ali nas umetnost lahko naredi boljše oziroma slabše? • Kaj določa vrednost umetnosti: kaj in kdo določa estetsko vrednost, intrinzična in instrumentalna vrednost umetnosti. • Estetsko izkustvo: estetsko izkustvo kot posebna vrsta izkustva, estetske teorije umetnosti, pojem nezainteresiranosti estetskega izkustva, pojem psihične distance. • Umetnina in pomen: intencionalna zmeta, ponovno rojstvo avtorja, teorija bralčevega odziva; konstruktivistične teorije

- What is art: the problem of definition, art as representation, art as form, art as expression. • Representation in visual arts. • Relational theory of art: Institutional theory of art, artworld, the role of theory in art, historical definition of art. • Aesthetic properties: supervenience in aesthetics, expressive properties, causal theories of beauty, are aesthetic properties subjective, objective or response dependent. • Empiricism and structuralism in aesthetics in their criticism. • Ontology of art: artworks as physical and mind dependent objects, types and tokens, artwork and its identity, tradition, originality, and authenticity. • Art and emotions: the nature of emotions, paradox of fiction, emotional reactions to the paradox of fiction, art and negative emotions. • Art and virtue: virtue aesthetics from the point of author and from the point of recipient, can art make us better – or worse? • What determines value of art: who and what determines aesthetic value, intrinsic and instrumental value of art. • Aesthetic experience: aesthetic experience as special kind of experience, aesthetic theories of art, the concept of disinterestedness of aesthetic experience, the concept of psychological distance. • How does art get its meaning: intentional fallacy, the resurrection of author, reader response theory; constructivist's theories.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Kante, B. 2001: Filozofija umetnosti, Ljubljana, Jutro.
- Danto, A. C. 2006: Filozofsko razvrednotenje umetnosti, Študentska založba, Ljubljana.
- Lamarque, P in Olsen, H. S. (ur.) 2004: Aesthetics and the Philosophy of Art – The Analytic Tradition, Blackwell Publishing, Oxford.
- Noël, C. 1999: Philosophy of Art, Routledge, London.
- Levinson, J. 2005: The Oxford Handbook of Aesthetics, Oxford University Press, Oxford.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj tega predmeta je seznaniti udeležence kurza s temeljnimi pojmi in njihovim zgodovinskim razvojem ter problemi znotraj filozofije in teorije umetnosti, kritično ovrednotiti posamezne odgovore na te probleme in pokazati kakšen vpliv imajo na sodobna pojmovanja umetnosti in estetike.

The objective of this course is to acquaint with the basic concepts and issues and their historical development within philosophy and theory of art, to critically evaluate particular answers to these issues and to show their impact on the modern conceptions of art and aesthetics

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen: • obvladovati in razumevati temeljne pojme znotraj filozofije umetnosti in njihov zgodovinski razvoj, • razumevanja in kritičnega vrednotenja sodobnih umetniških praks, • uporabe kritiškega aparata pri analizi umetnin.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti komuniciranja: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge.
- Razvijanje zmožnosti opazovanja, razločevanja, interpretiranja, odločanja, reševanja problemov, primerjanja in oblikovanja sodb.
- Ekstrapolacija ugotovitev na druge situacije in uporaba znane informacije v novih okvirih in okoljih.
- Uporaba informacijske tehnologije: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- Reševanje problemov: prepoznavanje in vrednotenje konkretnih posameznih umetniških praks in del ter njihovih teoretičnih podlag.
- Delo v skupini: skupni seminarji.
- Razvijanje kritičnega mišljenja: prepoznavanje umetnin kot možnih sredstev družbene kritike.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to • to be in command of and to understand the basic concepts and their historical developments within philosophy of art, • to understand in to critically evaluate modern art practices and artworks, • apply critical apparatus in the analysis of artworks.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Communication skills: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work.
- Developing abilities to observe, discriminate, remember, interpret, make decisions, solve problems, compare and make value judgments.
- Extrapolating findings to other situations, and apply known information to new settings.
- Understanding that through the arts we can affect and improve our environment, and that we can shape our individual lives, our communities, and our nation.
- Use of information technology: searching of informations on the web.
- Problem solving: recognition and evaluation of concrete particular art practices and artworks and their theoretical backgrounds.
- Working in a group: joint seminars.
- Development of critical thinking: identifying of artworks as possible means of social criticism.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

• Predavanja, • Seminar, • Obisk galerij, predstav in gledanje filmov.

• Lectures, • Seminar, • Visiting the art exhibitions, performances and movies.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju, • Seminarska naloga, • Ustni izpit. 	<p>30</p> <p>20</p> <p>50</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Collaboration in lectures and seminars, • Completed seminar, • Oral exam.
--	--	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KANTE, Božidar. Leibniz in Kant o popolnosti in pojem piktoresknega pri Kantu. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2013, letn. 17, št. 4, str. 5-23. [COBISS.SI-ID20362760]
2. KANTE, Božidar. Smoter, estetske ideje in moralnost. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2014, letn. 18, št. 3, str. 57-72. [COBISS.SI-ID 21110280]
3. KANTE, Božidar. Deontologija uma ali srca? : modeli sveta etike : Kant in/ali Dostojevski. V: URŠIČ, Marko (ur.). *Modeli sveta*, (Poligrafi, ISSN 1318-8828, letn. 16, št. 63-64). Ljubljana: Nova revija, 2011, letn. 16, št. 63/64, str. 269-285. [COBISS.SI-ID 19025928]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Mediji in demokracija
Course title: Media and democracy

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Filozofija (2 st.)		2.	3.
Philosophy (2. degree)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni / Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Boris Vežjak

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski/Slovene
**Vaje /
Tutorial:** Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

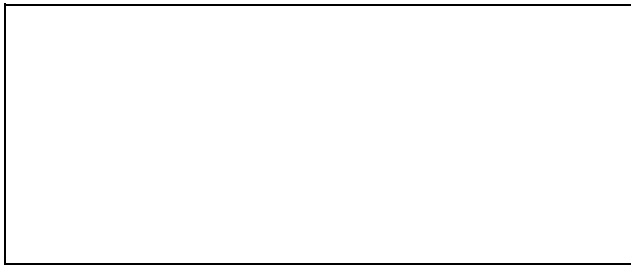
Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Pozitivna ocena pri predstavitvi referata je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.

None.

Conditions for prerequisites:

Passing grade of the presentation is required for taking the written exam.

Vsebina:**Content (Syllabus outline):**

Predmet raziskuje vlogo medijev v demokratičnih sistemih in predvsem vlogo državljanov v medijih. Poglavitna tema predmeta je naslednja:

Zakaj morajo mediji biti avtonomni in kaj tvori njihovo avtonomijo? Kdo bi moral in kdo dejansko nadzira medije? Je to vlada, so to lastniki, državljani, politične stranke? Obravnava sledi načelom političnih sistemov: kako mediji, civilna družba in politične stranke dosegajo soglasje v demokratičnem sistemu, pa tudi kako to deluje v realnosti.

V okviru predmeta se obravnava naslednje teme: vprašanje odnosa med pojmom svobode tiska in demokracije; v kakšni

meri sme vsaka stran učinkovati na medije in kakšne so posledice; vprašanje demokratizacije in ali so mediji promotorji demokracije (v manj demokratičnih državah); kakšen tip novinarstva je potreben za razvoj demokracije; organizacija in regulacija javnega RTV servisa, njegova vloga pri ohranjanju sodobnih demokracij in vpliv politike nanj.

The course explores the role of the media in democratic systems, its responsibility and the role of citizens in media. The main topic of this course is:

Why the media should be autonomous and what makes them free? Who should and who in reality controls the media - is it government, the owners, the citizens, or political parties? We will discuss the principles of the political system: how the media, civil society and political parties are supposed to interact within a democratic system, then explore concretely how it works in reality.

We will analyse the following issues: the question of the

interrelation between the conception of freedom of press and democracy; how each player can have influence and power and what are the consequences; the question of democratization and whether media are promoter of democracy (in less democratic countries); or what type of journalism is needed for the promotion;

the organisation and regulation of public service broadcasting, its role in maintaining modern democracies and the impact of politics on it.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- John Keane, *Mediji in demokracija*, Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 1992.
- Serge Halimi, *Novi psi čuvaji*, Mirovni inštitut: Maska, Ljubljana 2003.

- Boris Vezjak, *Somrak medijske avtonomije: boji za politično hegemonijo 2004-2008*, Sophia, Ljubljana 2009.

Cilji in kompetence:

Glavni smoter predmeta je v analizi vlog in funkcij, ki jih igrajo mediji v družbi in v političnih sistemih. Študente se navaja na raziskovanje in razumevanje vloge medije pri oblikovanju demokratičnih sistemov in svobode tiska, pa tudi na analizo političnih in drugih pritiskov na medije in javno mnenje. Predmet se prav tako osredotoča na različne etične probleme v medsebojnih odnosih in procesov, ki tečejo med družbo in mediji.

Objectives and competences:

The main aim of this course is to analyze the roles and functions media play in the society and in political systems. Students are accustomed to discover and understand its role in establishing democratic systems and freedom of press, as well as to analyze the political pressures and other influences on media and public opinion. The course will also focus on different ethical issues of interrelations between processes in the society and media.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent pridobi znanja o osnovnih temah, ki zadevajo neodvisnost medijev, politični vpliv nanje in o odnosu med mediji na eni strani in političnim sistemom ali demokratičnim stanjem na drugi.
- Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.
- Sposobnost prepoznati problem in argumente v tematikah, ki zadevajo medije.
- Sposobnost pozorne razlage in primerjave različnih konkretnih primerov situacij v medijih v demokratičnih sistemih.
- Jasen vpogled v to, kako bi mediji morali delovati neodvisno od političnih pritiskov.
- Uvid v to, kako mediji učinkujejo na demokratičnost političnega sistema.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student gains knowledge of basic issues concerning the independence of media, political influence on media and the relation between media on one side and political system or democratic condition on the other.

Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Ability to recognize the problems and arguments in media issues.

Ability for careful interpretations and comparison of variety of concrete examples of the situation of media in democratic systems.

Clear insight into how the media should work independently of political pressure.

	Recogniton of how media make influence on democratic systems.

	Recogniton of how media make influence on democratic systems.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
Pisni ali ustni izpit.		Written or oral exam.
Referat, kolokvijske naloge in sodelovanje.	60	Presentation, coursework and discussion.
Udeležba.	20	Participation.
	20	

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. VEZJAK, Boris. Ad populum : analize družbenega diskurza, (Knjižna zbirka Frontier, Teorija, 058). Maribor: Subkulturni azil, 2012. 157 str., ilustr. ISBN 978-961-6620-25-3. [COBISS.SI-ID [264312064](#)]

2. VEZJAK, Boris. Medijska poročila med neobjektivnostjo in paranojo. Dialogi, ISSN 0012-2068, 2013, letn. 49, [št.] 9, str. 136-146, ilustr. [COBISS.SI-ID [20273160](#)]

3. VEZJAK, Boris. Psihologizacija političnega in komunikacijski populizem : o medijskih reprezentacijah predsednika republike. Dialogi, ISSN 0012-2068, 2016, letn. 52, št. 3/4, str. 99-122, ilustr. [COBISS.SI-ID [22531848](#)]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Film kot filozofija in umetnost

Course title: Film as Philosophy and Art

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Dvopredmetni študijski program Filozofija (2. st.)		2.	3.
Philosophy (two discipline programme,), 2nd Degree		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Božidar Kante

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** slovenski / Slovene

**Vaje /
Tutorial:** slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<ul style="list-style-type: none"> • Film kot filozofija: film ustvarjalno prispeva k filozofski vednosti in to zgolj s sredstvi filmskega medija (močna teza), film lahko preskrbi živo in čustveno angažirano ponazoritev filozofskih idej (šibka teza), kritika močne teze. • Film kot iluzija: zaznavni iluzionizem, kognitivni iluzionizem, realnost filmskih podob, o gibanju filmskih podob (navidezno ali realno gibanje?), kritika iluzionizma. • Presentacija in reprezentacija v filmu: realizem, realizem v fikcijskih in v dokumentarnih filmih, realizem prostora, časa in gibanja. • Jezik umetnosti in jezik filma: filmski jezik 	<ul style="list-style-type: none"> • Film as philosophy: films make creative contributions to philosophical knowledge, and this by means exclusive to the cinematic medium (thick thesis), film can provide vivid and emotionally engaging illustrations of philosophical ideas (thin thesis), critic of thick thesis. • Film as illusion: perceptual illusionism, cognitive illusionism, the reality of cinematic images, motion of cinematic images (illusory or real motion?), critic of illusionism. • Presentation and representation in film: realism, realism in fictional and documentary films, realism of space, time and motion. • Language of art and cinema language:
<p>in naravni jezik, odnosi med podobami, ali obstaja nek jezik vida?.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Film in domišljija: hipoteza o zamišljenem opazovalcu, kritika te hipoteze, identifikacija gledalca z filmskim likom, domišljija, ki temelji na zaznavanju, psihologizem v filmski teoriji. • Film in naracija: nekatere naracijske teorije (mimetična in diegetična teorija), naracija in filmska forma (gledalčeva dejavnost, načela naracije, naracija in čas, naracija in prostor), zgodovinski načini naracije (klasična naracija, naracija umetniškega filma, historično-materialistična naracija, parametrična relacija). • Film in forma: pojem forme v filmu, načela filmske forme, naracija kot formalni sistem • Kritična analiza filmov: klasični naracijski film, naracijske alternative klasičnemu naracijskemu filmu, dokumentarna forma in slog, forma, slog in ideologija. 	<p>cinema language and natural language, relations between images, is there a language of vision?.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Film and imagination: imagined observer hypothesis, critic of this hypothesis, observer's identification with cinematic character, perceptual imagination, psychologism in film theory. • Film and narration: some theories of narration (mimetic and diegetic theories), narration and film form (the viewer's activity, principles of narration, narration and time, narration and space), historical modes of narration (classical narration, artcinema narration, historical-materialist narration, parametric narration). • Film and form: the concept of form in film, principles of film form, narrative as a formal system. • Critical analysis of films: the classical narrative cinema, narrative alternatives to classical filmmaking, documentary form and style, form, style, and ideology.

Temeljna literatura in viri / Readings:

- Deleuze, G. 1991: *Podoba-gibanje*, ŠKUC, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Ljubljana.
- Bordwell, D., Thompson, K.: *Film art: an introduction*, 7th ed., McGraw-Hill, Boston.
- Curry, G. 1995: *Image and Mind: Film, Philosophy, and Cognitive Science*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Bordwell, D. 1997: *Narration in the Fiction Film*, Routledge, London.
- Nichols, B. 1991: *Representing Reality: Issues and Concepts in Documentary*. Indiana University Press, Bloomington.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj tega predmeta je analizirati razmerje med filozofijo in filmom in pokazati, da je film lahko dobra ponazoritev filozofskih idej, seznaniti študente/ke s psihoanalitičnimi in kognitivnimi pristopi do interpretacije filmskih del in ponuditi znanje za samostojno analizo in ovrednotenje filmskih umetnin.

The objective of this course is to analyse the relationship between philosophy and film and to show that the film can be a good illustration of philosophical ideas, to acquaint students with psychoanalytical and cognitive approaches to interpretation of films and to offer knowledge and skills for autonomous analysis and assessment of films.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen:

- Prepoznavati, analizirati in uporabljati različne (psihoanalitične in kognitivne) modele za doživljanje filmov,
- Ovrednotiti različne formalne in ekspresivne lastnosti filmov,
- Podati različne interpretacije enega in istega filma in oceniti njihovo stopnjo verjetnosti in pravilnosti.

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Recognise, analyse and use the different (psychoanalytical and cognitive) models for experiencing of films,
- Evaluate different formal and expressive properties of films,
- Offer different interpretations of the same film and to assess its degree of probability and righteousness.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Reševanje problemov*: zmožnost "branja" filozofskih poant filmov.
- *Delo v skupini*: gledanje in analiziranje posameznih filmov.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work.
- *Use of information technology*: searching of informations on the web.
- *Problem solving*: the ability of »reading off« of philosophical point of films.
- *Working in a group*: watching and analysis of films – case studies.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

- Predavanja,
- Seminar (kombiniran z gledanjem in analizo posameznih filmov).

- Lectures,
- Seminar (combined with watching and analysis of films – case studies).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

☐ Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju, ☐ Domače naloge, ☐ Seminarska naloga, ☐ Ustni izpit.	10% 10% 30% 50%	☐ Collaboration in lectures and seminars, Completed homeworks, ☐ Completed seminar, Oral ☐ exam. ☐
--	--------------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KANTE, Božidar. Leibniz in Kant o popolnosti in pojem piktoresknega pri Kantu. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2013, letn. 17, št. 4, str. 5-23. [COBISS.SI-ID [20362760](#)]

2. KANTE, Božidar. Smoter, estetske ideje in moralnost. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2014, letn. 18, št. 3, str. 57-72. [COBISS.SI-ID [21110280](#)]

3. KANTE, Božidar. Deontologija uma ali srca? : modeli sveta etike : Kant in/ali Dostojevski. V: URŠIČ, Marko (ur.). *Modeli sveta*, (Poligrafi, ISSN 1318-8828, letn. 16, št. 63-64). Ljubljana: Nova revija, 2011, letn. 16, št. 63/64, str. 269-285. [COBISS.SI-ID [19025928](#)]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija literature
Course title:	Philosophy of Literature

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija		2.	3.
Philosophy (two discipline programme, 2nd Degree)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer: Božidar Kante

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina: **Content (Syllabus outline):**

- Kaj je literatura in literarno delo, ontološka vprašanja literature, tekstualizem in kontekstualizem, kontekstualistična kritika tekstualizma.
- Narava fikcije, problem definicije fikcijskosti, tekstno-taksonomski modeli fikcijskosti, netaksonomski modeli, pragmatika fikcije, avtonomija fikcije in pojem »sveta«.
- Resnica in fikcija, omejitve teorije resnice v fikciji, analize resnice v fikciji v okviru semantike možnih svetov, fikcijska resnica in fikcijski avtorji.
- Interepretacija literarnih del, interpretacija in »intencionalna zmeta«, aktualni intencionalizem, recepcijske interpretacijske teorije, interpretacijski pluralizem in monizem.
- Narava fikcijskih likov, eksistenca in fikcijska eksistenca, Meinongova in Russellova rešitev, alternativne rešitve, nepopolnost fikcijskih likov, teorije imenovanja in nepopolnost fikcijskih likov.
- Fikcijski čas, analogija med fikcijskim časom in dejanskim časom, povezava med časovnostjo fikcije in modalni operatorji časovnih pojmov, fikcijski čas in narativni sedanjik, fikcijski čas in kronologija, fikcijski čas in modalnosti relacij slovničnega časa.
- Literatura in čustva, »paradoks fikcije« in odgovori nanj, »paradoks tragedije« in odgovori nanj, fikcijska čustva in realna čustva.
- Spoznavna vrednost literature, literarni kognitivizem in njegova kritika, fikcijske naracije kot miselni eksperimenti.

- What is literature and what is a literary work, the ontological issues of literature, textualism and contextualism, contextualist criticism of textualism.
- The nature of fiction, a problem of defining fictionality, textual-taxonomic models of fictionality, non-taxonomic models, the pragmatics of fiction, the autonomy of fiction and the concept of »world«.
- Truth and fiction, constraints on a theory of truth in fiction, analyses of truth in fiction in terms of possible worlds semantics, fictional truth and fictional authors.
- Interpreting literary works, interpretation and the »intentional fallacy«, actual intentionalism, reception theories of interpretation, interpretative pluralism and monism
- The nature of fictional characters, existence and fictional existence, Meinong's and Russell's solutions, alternative solutions, the incompleteness of fictional characters, theories of naming and the completeness of entities.
- Fictional time, the analogy between time of fiction and time of actuality, the connections between temporality of fiction and the modal operation of temporal concepts, fictional time and the narrative present, fictional time and chronology, fictional time and modalities of tense relations.
- Literature and emotions, the »paradox of fiction« and its solutions, »the paradox of tragedy« and answers to it, fictional emotions and »real« emotions.
- The cognitive value of literature, literary cognitivism and its critique, fictional narratives as thought experiments..

Temeljni literatura in viri / Readings:

- ☐ Pogačnik, A. (ur.) 1995: Sodobna literarna teorija, Krtina, Ljubljana.
- ☐ Ingarden, R. 1990: Literarna umetnina, ŠKUC, Ljubljana.
- ☐ Iser, W. 2001: Bralno dejanje, Studia humanitas, Ljubljana.
- ☐ Ricoeur, P. 2001-2003: Čas in pripoved (4 knjige), Društvo Apokalipsa, Ljubljana.
- ☐ Eileen, J. in Lopes, M. D. (ur.): Philosophy of Literature, Blackwell, Oxford.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je podati odgovore na naslednja vprašanja: (1) kakšen je ontološki položaj literarnih umetnin, (2) kaj je resnica v fikciji, (3) kakšna je vloga intenc pri interpretaciji literarnih del, (4) ali obstaja »prava« interpretacija literarnih del, (5) ali lahko čutimo prava čustva v odzivu na literarna dela, (6) kakšne vrednote nam ponujajo literarna

Objectives and competences:

The objective of this course is to offer answers to the following questions: (1) what kind of thing is a literary artwork, (2) what is the truth in fiction, (3) what is the role of intention in interpreting the literary artworks, (4) is there a single »right« interpretation of a literary artwork, (5) can we have a genuine emotions in our reactions to a literary

dela?

Kompetence

- Spretnosti komuniciranja: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge.
- Zmožnost vživetja v položaj drugih ljudi in moralnega napredka.
- Reševanje problemov: zmožnost "branja" filozofskih poant literarnih del.
- Delo v skupini: branje in analiziranje posameznih literarnih del.

artwork, (6) what kind of values offer a literary artwork?

Competencies

- Communication skills: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work.
- Ability of emphatic experience of the position of other people and ability of moral improvement.
- Problem solving: the ability of »reading off« of philosophical point of literary artworks .
- Working in a group: reading and analysis of literary artworks – case studies.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen:

- Prepoznavati, analizirati in uporabljati različne interpretacijske in doživljajske modele ob odzivanju na literarna dela,
- Razumeti in prepoznati estetske, etične in spoznavne vrednosti in vrednote literarnega dela,
- Podati različne interpretacije enega in istega literarnega dela in oceniti njihovo stopnjo verjetnosti in pravilnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- Recognise, analyse and use the different interpretative and experiential models for our reactions to a literary artwork,
- Understand and recognise the aesthetic, ethical and cognitive values of a literary artwork,
- Offer different interpretations of the same literary artwork and to assess its degree of probability and righteousness.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Seminar (kombiniran z branjem in analizo posameznih literarnih del).

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Seminar (combined with reading and analysis of literary artworks – case studies).

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

• Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju,	10	• Collaboration in lectures and seminars,
• Domače naloge,	10	• Completed homeworks,
• Seminarska naloga,	30	• Completed seminar,
• Ustni izpit	50	• Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KANTE, Božidar. Smoter, estetske ideje in moralnost. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2014, letn. 18, št. 3, str. 57-72. [COBISS.SI-ID [21110280](#)]
2. KANTE, Božidar. Leibniz in Kant o popolnosti in pojem piktoresknega pri Kantu. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2013, letn. 17, št. 4, str. 5-23. [COBISS.SI-ID [20362760](#)]
3. KANTE, Božidar. Jezik : kaj in za kaj?. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2010, letn. 14, št. 3, str. 5-15. [COBISS.SI-ID [18024200](#)]
4. KANTE, Božidar. Fikcija onstran imanentnosti in mimetičnosti. V: KOS, Matevž (ur.), PAVEL, Thomas G. Fikcijski svetovi, (Zbirka Labirinti). Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura, 2008, str. 197-215.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Feminizem – za in proti
Course title:	Feminism – pro et con

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Filozofija (dvopredmetni program), MA		2.	zimski
Philosophy (two discipline programme), MA		2.	winter

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Smiljana Gartner

Jeziki /	Predavanja / Lectures:	slovenski/Slovene
Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev: Jih ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti: Pozitivna ocena pri vsakem sprotne preverjanju znanja je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.

Vsaka izmed obveznosti pri načinu ocenjevanja mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Prerequisites: None.

Passing grade of all mid-term testing is required for taking the written exam.

Each of the commitments must be assessed with a passing grade.

Vsebina:

- Znanost in metafizika spolne razlike (biološki in družbeni spol). Dejanske in namišljene razlike med spoloma v razmišljanju, čustvovanju in obnašanju. Izvor in značaj spolne identitete.
- Feministična etika. Kritike univerzalističnega pojmovanja družbene pravičnosti. Spolna nadvlada. Spolno zatiranje. Spolna neenakost. Izkoriščanje po spolu. Opredmetenje žensk. Spolni predsodki in stereotipi. Učinki spolne nadvlade na področju človeške reprodukcije: abortus, materinstvo, pogodbeno nosečnost, nove reproduktivne tehnike in njihove širše družbene posledice.
- Feministična politična in socialna filozofija. Kritike klasičnih teorij pravičnosti, enakosti in svobode. Feministične alternative tradicionalnim družbenim ustanovam: zakonski zvezi, družini in družinskim vrednotam, tradicionalni delitvi dela, jurisprudenci in tradicionalnemu pojmovanju vloge zakonov, liberalni 'nevtralni' državi, ločnici med javno in zasebno sfero. Feminizem in politika priznanja. Žensko vprašanje in multikulturalizem. Feministični zagovori afirmativnih ukrepov.
- Različne vrste feminizmov
- Metafizični problemi v feminističnem polju
- Plodne navezave feministične misli na druga področja: ekologijo, znanost,...

Content (Syllabus outline):

- Science and metaphysics of sex/gender difference. Real and alleged differences in ways of thinking, feeling and behaving; sources and nature of sexual identity.
- Feminist ethics. Critiques of universalist/liberal accounts of social justice and their remedies for social injustices. Male domination. Sexual inequality. Sexual exploitation. Objectification of women. Gender prejudice and stereotyping. Effects of male domination in the domain of human reproduction: abortion, motherhood, surrogate motherhood, new reproductive techniques and their wider social impact.
- Feminist social and political philosophy. Criticism of liberal accounts of justice, equality and freedom. Feminist critiques of, and alternatives to, traditional social institutions: marriage, family and family values, division of work, jurisprudence and accounts of law, liberal ideal of a 'neutral' state, the idea of a public vs. private sphere feminism and the politics of recognition. Women issue and multiculturalism. Feminist defense of affirmative action.
- Various types of feminism (radical, socialist, liberal, psychoanalytic, French, multicultural, "Third Wave," etc.).
- Metaphysical problems and feminism
- Implications of feminist thought for other areas of research: ecology, science,...

Temeljni literatura in viri / Readings:

Louann Brizendine: *Ženski možgani*, Ljubljana: Modrijan, 2009.

Jennifer M. Saul: *Feminism. Issues and Arguments*, Oxford: Oxford University Press, 2003.

Simone de Beauvoir: *Drugi spol*, Ljubljana: Delta, 1999-2000.

J. Squires: *Spol v politični teoriji*. Ljubljana: Krtina, 2009.

Jennifer M. Saul: *Feminism. Issues and Arguments*, Oxford: Oxford University Press, 2003.

A.M. Jaggar & I.M. Young (ur.): *A Companion to Feminist Philosophy*, Oxford: Blackwell, 1998.

Martha Nussbaum: *Sex and Social Justice*, Oxford: Oxford University Press, 1999.

Aktualni članki in monografije.

Cilji in kompetence:**Objectives and competences:**

Predmet je namenjen seznanjanju študentov/-k s sodobnimi feminističnimi kritikami tradicionalne moralne, socialne in politične filozofije, zlasti očitku, da so v njih prevladujoče teme, kategorije, merila upravičenja, metode preučevanja in načini razmišljanja rezultat in odsev zgodovinske nadvlade moških nad ženskami.

Študenti/-ke imajo priložnost oceniti, kako utemeljene so zahteve feministk po alternativnih metodah raziskovanja in načinih razmišljanja ter pričakovanja, da se bomo le tako osvobodili duhov preteklosti in dokopali do pomembnih novih spoznanj.

The course introduces students to contemporary feminist theory and practice. The emphasis is thereby placed on feminist critiques of traditional moral, social and political philosophy.

We will attempt a fair assessment of the feminist complaint that the choice of topics and categorial apparatus, standards of justification, research methods and ways of thinking clearly reveal distorting male bias and should therefore be revised, if not entirely abolished.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti naj bi bili sposobni:

- opisati, razumeti in poznati področje feministizma ter feministične filozofije;
- prepoznati in analizirati argumente ter probleme v feminističnih razpravah ter kritike le-teh;
- prepoznati in analizirati probleme v sodobni družbi, ki se nanašajo na (družbeno in biološko) spolno razlikovanje;
- kritično in samokritično presojati.

Intended learning outcomes:

Students should be able to:

- describe, understand and know area of feminism and feminist philosophy;
- recognize and analyze arguments and problems in feminists discussions
- Recognize and analyze problems in contemporary society that are connected with sex and gender;
- Critical and self-critical assessment.

Metode poučevanja in učenja:

- kritično branje in analiza besedil
- usmerjana razprava
- projektno delo in domače naloge

Learning and teaching methods:

- critical reading and analysis of texts
- structured discussion
- project work and homework

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Sprotno preverjanje znanja (naloge, projekt, 1 do 2 pisna testa)	50%	Mid-term testing (coursework, project, 1 to 2 written tests during the semester)
pisni izpit	50%	
		written exam

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno. Opravljene sprotne obveznosti (sprotne preverjanje znannja) so pogoj za pristop k izpitu.		Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade. Passing grades of all mid- term testing are required for taking the exam.
---	--	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. GARTNER, Smiljana. Družbeni spol in povezovalne vrline. Analiza, ISSN 1408-2969, 2009, letn. 13, št. 3, str. 69-85. [COBISS.SI-ID 17312776]

2. GARTNER, Smiljana. Seksistične šale in etika humorja. V: LOGAR, Tea (ur.). Prikrite oblike diskriminacije žensk v znanosti : mednarodni znanstveni sestanek o neenakostih v znanosti, ki ga organizirata Komisija za ženske v znanosti in Univerza v Mariboru. V Mariboru: Filozofska fakulteta, 2013, str. 7-8. [COBISS.SI-ID 19806984]

3. GARTNER, Smiljana. Ali lahko ženske rešijo planet? = Could women save the planet?. V: MLINAR, Anton (ur.). Mednarodni znanstveni sestanek Izobraževanje za trajnostni razvoj in univerza : Koper, 27. november : [program in povzetki] = International scientific meeting Education for sustainable development and university : Koper, 27th november : [program and abstracts], (Glasnik ZRS Koper, ISSN 1318-9131, Letn. 14, št. 10). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, 2009, str. 27-28. [COBISS.SI-ID 17320200]

4. GARTNER, Smiljana, BORSTNER, Bojan. When Slovenian women are persons, Slovenian men are not?. V: SALVATERRA, Carla (ur.), WAALDIJK, Berteke (ur.). Paths to gender : European historical perspectives on women and men, (Transversal theme, Gender). Pisa: Edizioni Plus - Pisa University Press, cop. 2009, str. [79]-92. [COBISS.SI-ID 17933320]

